

”Helmi on helmi”

**Sosiaali- ja terveysalan opettajien kokemuksia
opettamisesta autenttisessa oppimisympäristössä**

Niina Hartvik

Erika Lindholm

OPINNÄYTETYÖ
Marraskuu 2019

Sosiaali- ja terveysalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto
Kliinisen asiantuntijan koulutusohjelma
Sosiaali- ja terveyspalveluketjujen kehittäminen

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysalan ylempi ammattikorkeakoulututkinto
Kliinisen asiantuntijan koulutusohjelma

HARTVIK, NIINA & LINDHOLM, ERIKA:

“Helmi on helmi”

Sosiaali- ja terveysalan opettajien kokemuksia opettamisesta autenttisessa oppimisympäristössä

Opinnäytetyö 82 sivua, joista liitteitä 18 sivua
Marraskuu 2019

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa sosiaali- ja terveysalan opettajien kokemuksia opetustyöstä Hyvinvointikeskus Tredun Helmessä ja kerätä ideoita toiminnan kehittämiseksi.

Tutkimus toteutettiin kvalitatiivisena tutkimuksena ja oli luonteeltaan kehittämistoimintaa. Aineisto kerättiin keväällä 2019 haastattelemalla yhdeksää opettajaa. Tutkimusmenetelmänä käytettiin puolistrukturoitua teemahaastattelua ja haastattelut toteutettiin yksilöhaastatteluina. Aineisto analysoitiin sisällönanalyysin periaatteita soveltamalla.

Tulokset osoittivat, että Helmi autenttisena oppimisympäristönä koettiin toimivaksi, antoisaksi ja mielekkääksi. Toisaalta Helmi koettiin välillä rauhattomaksi, jos siellä oli useita tapahtumia samaan aikaan. Tulosten mukaan opettajat kokivat, että opettaminen vaatii erilaista etukäteissuunnittelua ja muuttuviin tilanteisiin varautumista. Pedagogisena lähestymistapana opettajat käyttivät Helmessä tekemällä oppimista. Opettajat kokivat, että voivat ohjata opiskelijaa oman toiminnan pohdintaan reflektion avulla. Tulokset osoittivat myös, että muutokset hidastavat toiminnan säännöllistämistä ja suunnittelemattomuus hankaloittaa opetuksen järjestämistä Helmessä. Useimmat haastateltavat kokivat, että ammatillisessa koulutuksessa voidaan hyödyntää valmentavan opettajuuden elementtejä.

Kehittämistarpeiksi tämän tutkimuksen tulosten mukaan nousee opetuksen organisoinnin selkeyttäminen, yhteistyön lisääminen Helmessä toimivien kesken ja yhteisopettajuuden hyödyntäminen. Jatkossa voisi selvittää opiskelijoiden kokemuksia Helmessä oppimisesta tai miten oppiminen Helmessä vaikuttaa motivaatioon.

Asiasanat: autenttinen oppimisympäristö, tekemällä oppiminen, valmentava opettajuus, reflektio, ammatillisen koulutuksen reformi

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Master's Degree Programme in Management of Health Care and Social Services
Clinical Expertise and development

HARTVIK, NIINA & LINDHOLM, ERIKA:
The Social and Health Care Teachers Experiences of Teaching in an Authentic Learning Environment

Master's thesis 82 pages, appendices 18 pages
November 2019

The purpose of this thesis was to investigate teachers' experiences of teaching and learning in an authentic learning environment. The study was qualitative in nature and it was a developmental activity. The data were collected through semi-structured interviews of nine teachers in the spring 2019. The data were analysed by using the principles of content analysis.

The results indicated that Helmi, as an authentic learning environment, was considered to be functional, rewarding and meaningful. Teachers felt that teaching requires a variety of advance planning and preparation for changing situations. As a pedagogical approach, teachers used doing by learning. The teacher can also guide the student in reflecting on his / her own activities.

As a further research, it would be interesting to compare students' experiences of learning in an authentic learning environment or to study how learning in an authentic environment affects motivation.

Keywords: authentic learning environment, learning by doing, coaching teaching, reflection, the reform of vocational education

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	6
2	OPINNÄYTETYÖN TAUSTAN KUVAUS.....	8
	2.1 Ammatillinen koulutus uudistui	8
	2.2 Sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinto.....	11
	2.3 Hyvinvointikeskus Tredun Helmi	13
3	TARKOITUS, TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET	14
4	OPETTAMINEN AUTENTTISESSA OPPIMISYMPÄRISTÖSSÄ	15
	4.1 Opinnäytetyön keskeiset käsitteet.....	15
	4.2 Autenttinen oppimisympäristö	16
	4.3 Pedagogiset lähestymistavat	20
	4.3.1 Valmentava opettajuus	20
	4.3.2 Tekemällä oppiminen	22
	4.3.3 Toiminnan reflektio	24
5	MENETELMÄLLISET LÄHTÖKOHDAT	26
	5.1 Tutkimusmenetelmä.....	26
	5.2 Tutkimuksen suunnittelu ja valmistelu.....	27
	5.3 Haastatteluteemojen muodostaminen.....	28
	5.4 Aineiston keruu	28
	5.5 Aineiston analyysi	30
6	OPETTAJIEN KOKEMUKSET	32
	6.1 Opettajien kokemukset Helmestä oppimisympäristönä.....	32
	6.2 Opettaminen Helmessä.....	34
	6.3 Opettajien kehittämisideat.....	39
7	OPINNÄYTETYÖN TUOTOKSET	43
	7.1 Konkreettiset tuotokset.....	43
	7.2 Tekemällä oppiminen ja toiminnan reflektio	44
	7.3 Opetuksen järjestäminen autenttisessa oppimisympäristössä	45
	7.4 Lähihoitajaopiskelijoiden ohjaama toiminta ikäihmisille.....	46
8	POHDINTA	49
	8.1 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuuden tarkastelu	49
	8.2 Keskeiset tulokset ja johtopäätökset	51
	8.2.1 Autenttinen oppimisympäristö	51
	8.2.2 Tekemällä oppiminen ja reflektio opettaessa autenttisessa oppimisympäristössä	54
	8.2.3 Opettajana autenttisessa oppimisympäristössä	57

8.3 Jatkotutkimushaasteet	59
LÄHTEET	60
LIITTEET	65
Liite 1. Aikaisemmat tutkimukset taulukkona	65
Liite 2. Tutkimuksen tiedote haastateltaville opettajille.....	67
Liite 3. Suostumuslomake	68
Liite 4. Teemahaastattelurunko.....	69
Liite 5. Taulukot 1-2 opettajien kokemuksista	70
Liite 6. Taulukko 3 opettajien kokemukset ja kehittämisideat.....	75
Liite 7. Opettaminen autenttisessa ympäristössä.....	80
Liite 8. Opetuksen järjestäminen autenttisessa oppimisympäristössä	81
Liite 9. Lähihoitajaopiskelijoiden ohjaama toiminta ikäihmisille	82

1 JOHDANTO

Toisen asteen ammatillinen koulutus on usein käytännönläheistä opetusta. Opetuksen tavoitteena on antaa valmiuksia työelämään ja varmistaa riittävä osaaminen. Työelämä muuttuu koko ajan, joten opetusta on kehitettävä työelämän tarpeita vastaaviksi. Opinnäytetyö tehdään työelämälähtöisenä kehittämistyönä Tampereen seudun ammattiopisto Tredun (jatkossa Tredu) kanssa ja toimintaympäristönä on Hyvinvointikeskus Tredun Helmi, joka on Pyynikin toimipisteessä toimiva moniammatillinen asiakas- ja opetustoimintapiste. Tredun Helmi tarjoaa mahdollisuuksia toteuttaa autenttista ja työelämälähtöistä opetusta. Työelämälähtöinen opetus madaltaa myös kynnystä työelämään siirryttäessä.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa sosiaali- ja terveysalan opettajien kokemuksia opetustyöstä Hyvinvointikeskus Tredun Helmessä ja kerätä ideoita toiminnan kehittämiseksi. Opinnäytetyö on tärkeä, koska Tredun Helmen toiminta on vasta alkanut ja hakee muotoansa. Opettajilla on käytännön kokemuksen myötä syntynyttä tietoa ja taitoa, jota ei kuitenkaan ole kirjattu ylös, joten kehittämistyön myötä tavoitteena on tämän tiedon kirjaaminen ja välittäminen eteenpäin.

Tutkimuksessa kiinnosti etenkin opettajien kokemukset autenttisesta oppimisympäristöstä ja opetuksen toteuttamisesta siellä. Vastausta haettiin kolmeen tutkimuskysymykseen: Miten opettajat kokevat Hyvinvointikeskus Tredun Helmen oppimisympäristönä? Millaisia kokemuksia opettajilla on lähihoitajaopiskelijoiden opettamisesta Hyvinvointikeskus Tredun Helmessä? Miten lähihoitajaopiskelijoiden opetusta voisi kehittää, kun oppimisympäristönä on Hyvinvointikeskus Tredun Helmi? Tredun Helmen toiminnasta ei ole tehty aiemmin tutkimuksia. Tutkimustulokset olivat odotettuja, koska Tredun Helmen käyttöastetta haluttiin nostaa. Tulosten pohjalta kohdeorganisaatio saa arvokasta tietoa hyvinvointikeskuksen kehittämismahdollisuuksista sekä keinoista laajentaa toimintaa. Tuotettu tieto on hyödynnettävissä resurssia suunniteltaessa sekä päätöksenteon että laadukkaan opetuksen suunnittelun yhteydessä.

Opinnäytetyön toimintaympäristöön vaikuttaa taustalla ammatillisen koulutuksen reformi ja ammatillisen koulutuksen sosiaali- ja terveydenhuollon perustutkinto. Ammatillinen koulutus koki suuren muutoksen vuoden 2018 tammikuusta lähtien reformin astuessa voimaan. Uudistuksen myötä opiskelijoiden yksilöllisiin osaamistarpeisiin voidaan jatkossa vastata joustavammin tutkintojen, niiden osien ja tutkintoon sekä valmentavien koulutuksien avulla. Opiskelu voidaan toteuttaa monipuolisissa oppimisympäristöissä kuten oppilaitoksissa, työpaikoilla, sekä digitaalisessa oppimisympäristössä. Tämä uudistunut koulutusmalli lisää lisäksi opiskelijan mahdollisuuksia työpaikoilla opiskeluun ja oppimiseen. Oppisopimus-koulutuksen houkuttelevuutta pyritään uuden koulutusmallin myötä lisäämään. Koulutus- ja oppisopimuksella hankittavaa osaamista osoitetaan näyttämällä se käytännön työtilanteessa, eli suoritetaan näytön anto. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018.)

Tredun Helmeä vastaavia maksullisia palveluita tuottavia yksiköitä on useissa kouluissa. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä uudistettiin yhdeksi kokonaisuudeksi ammatillisen koulutuksen reformin myötä. Rahoituksessa lisättiin toiminnan vaikuttavuuden ja tehokkuuden painoarvoa. Uusi rahoitusmalli koostuu neljästä osasta; perusrahoituksesta (opiskelijavuodet), suoritusrahoituksesta (tutkinnot ja tutkinnon osat), vaikuttavuusrahoituksesta (työllistyminen ja jatko-opinnot) sekä strategiarahoituksesta (kehittämishankkeet ja fuusioiden tukeminen). (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018.)

2 OPINNÄYTETYÖN TAUSTAN KUVAUS

2.1 Ammatillinen koulutus uudistui

Ammatillisen koulutuksen uudistumisen kehittämistyö alkoi vuonna 2015. Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan ammatillista koulutusta on välttämätöntä uudistaa, koska tulevaisuuden työelämässä tarvitaan uudenlaista osaamista ja ammattitaitoa. Uudistumista edellyttää myös se, että koulutukseen on käytettävissä aiempaa vähemmän rahaa. Uudistuksen tarve tuli työelämästä, joka on luonteeltaan nopeasti muuttuvaa. Haluttiin, että ammatillinen koulutus vastaisi paremmin työelämän vaatimukseen. Tarvittiin myös lainsäädännöllisiä muutoksia, jotta ammatilliseen koulutukseen saatiin joutavuutta. Opetus- ja kulttuuriministeriön ylijohtajan Mika Tammilehdon mukaan ammatillisen koulutuksen reformi on valmisteltu tiiviissä yhteistyössä työelämän, sidosryhmien ja koulutuksen järjestäjien kanssa. Valmistelussa on ollut mukana myös opiskelijoiden ja opettajien edustajia. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018; Tammilehto 2018)

Ammatillista koulutusta säädellään lainsäädännöllä. Lait ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta yhdistettiin uudeksi laiksi. Laki ammatillisesta koulutuksesta (2017/531) määrittää ammatilliselle koulutukselle kaksi tehtävää yhteiskunnassa. Tavoitteena on kohottaa ja ylläpitää väestön ammatillista osaamista. Koulutuksen tavoitteena on myös opiskelijoiden kehityksen tukeminen yhteiskunnan jäseniksi, antaa opiskelijoille jatko-opintovalmiudet sekä tarpeellisia tietoja ja taitoja niin työelämään kuin persoonan monipuoliseen kehittymiseen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018.)

Ammatillinen koulutus kehittää työelämää ja pyrkii vastaamaan työelämän osaamistarpeisiin. Lisäksi yrittäjyyden edistäminen ja elinikäisen oppimisen tukeminen on ammatillisessa koulutuksessa tärkeää. Ammatillisia tutkintoja ovat ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot. Tutkintoon johtamattomana koulutuksena ammatillisessa koulutuksessa järjestetään esimerkiksi valmentavaa koulutusta (VALMA) sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmenta-

vaa koulutusta (TELMA). Toisen asteen tutkinto antaa yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin. (Opetushallitus 2019; Valtakunnalliset ammatillisten tutkintojen perusteet 2019.)

Vuoden 2018 alussa toimeenpannussa reformissa tavoiteltiin joustavuutta yksilöllisyydellä, uudenaikaisilla oppimisympäristöillä ja näytöillä. Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan ammatillisen koulutuksen uudistuksella pyritään suunnittelemaan opiskelijoille mahdollisimman joustavia ja yksilöllisiä opintopolkuja kunkin opiskelijan tarpeiden mukaan. Ajatuksena on, että työelämän kautta opiskelija haastetaan uudenlaiseen osaamiseen ja ammattitaitoon. Uudistus koskee kaikkia ammatillista tutkintoa tai sen osaa suorittavia opiskelijoita. Ammatillisen koulutuksen reformin ydinasiat ovat opetushallituksen mukaan henkilökohtaistaminen, osaamisperusteisuus ja asiakaslähtöisyys. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018.)

Asiakaslähtöisyys

Ammatillisen koulutuksen ja asiakaslähtöisyyden keskiössä ovat opiskelijat ja heidän osaamisensa lisääminen. Opiskelija voi valita opiskelutahtinsa eli haluaako hän edetä hitaassa vai nopeassa tahdissa. Opintoja voi suorittaa useissa ammattiopistoissa myös verkkopainotteisesti. Opiskelijan osaamisen kehittämissuunnitelmaa päivitetään opintojen etenemisen aikana. Päivitys tehdään aina uuteen tutkinnon osaan siirtyessä ja esimerkiksi opintojen viivästyessä tai opiskelijan siirtyessä jatkamaan opintojaan työpaikalle oppisopimuksella. (Opetushallitus 2018)

Asiakaslähtöisyyttä työelämän suuntaan on se, että koulutusta kehitetään entistä vahvemmin työelämän tarpeita vastaaviksi. Ammatillisen koulutuksen reformissa korostetaan myös työpaikalla oppimista eli opiskelu tapahtuu ammattitaitovaatimusten mukaan enemmän asiakas- ja työelämlähtöisesti. (Opetushallitus 2018; Tammilehto 2018) Uudistus toi mukanaan muutoksia niin koulutuksen järjestäjälle, työelämälle kuin opiskelijalle. (Tapani & Salonen 2019, 42.)

Osaamisperusteisuus ja henkilökohtaistaminen

Osaamisperusteisuus nousi tärkeäksi osaksi ammatillista koulutusta ja jokaiselle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (HOKS). HOKS keskustelussa opettajan kanssa selvitetään ja tunnustetaan tai tunnistetaan opiskelijan aiemmin hankkima osaaminen. Lisäksi kehittämissuunnitelmaan suunnitellaan ja kirjataan: 1) millaista osaamista opiskelijan tulee hankkia, 2) miten osaamista hankitaan, ja 3) millaisessa oppimisympäristöissä oppiminen suunnitellaan tapahtuvaksi.

Opiskelijan työpaikalla oppiminen suunnitellaan ja merkataan tutkinnon osittain HOKS kehittämissuunnitelmaan yhdessä opiskelijan, opettajan ja työpaikan edustajan välisessä yhteistyössä. Kehittämissuunnitelmaan kirjataan käytännön työtehtävät, joita tekemällä opiskelija saavuttaa tavoitteeksi asetetun osaamisen. Aikaisempi osaaminen tunnustetaan tai tunnustetaan ja opiskelija tekee työpaikalla niitä tehtäviä, mistä häneltä osaamista puuttuu. Lisäksi koulutus- tai oppisopimuksessa sovitaan työpaikalla tapahtuvan opiskelun ohjaamisen toteutumisesta. Työpaikalla oppiminen voi olla myös palkallista, jos työnantaja ja opiskelija yhdessä asiasta sopivat. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019; Tammilehto 2018)

Opiskelijoiden osaamistarpeet ovat erilaisia ja opiskelija voi opiskella ammatillisessa koulutuksessa erilaisia kokonaisuuksia ja yksittäisiä tutkinnon osia. Halutessaan opiskelija voi suorittaa vain niitä tutkinnon osia, joita tarvitsee esimerkiksi työelämää varten. Aikuisopiskelija voi päivittää osaamistaan yhdellä uudella tutkinnon osan opiskelulla töissä käynnin ohella, kun taas suoraan peruskoulusta opiskelemaan tulleet nuoret suorittavat yleensä kokonaisen tutkinnon. Yksilölliset opintopolut antavat mahdollisuuden opiskelijoille ja koulutuksen järjestäjille toteuttaa erilaisia opintokokonaisuuksia erilaisissa oppimisympäristöissä. (Tammilehto 2018)

Reformin myötä otettiin käyttöön oppilaitoksia, opiskelijoita ja eri hallinnonalojen tarpeita palveleva kansallinen opinto-oikeuksien ja suoritusten keskitetty integraatiopalvelu (KOSKI). Palveluun merkataan opiskelijoiden henkilökohtaistamisen suunnitelmat sekä opiskelujen eteneminen ja toteutuminen. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018.)

2.2 Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perusteina ovat valtakunnalliset ammatillisten tutkintojen perusteet (ePerusteet), joiden osaamisvaatimukset on laadittu työelämän kanssa yhteistyössä. Työelämän kanssa yhteistyöllä varmistetaan, että opiskelusta saatava osaaminen vastaa muuttuvassa työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavaa osaamista. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018; Tammilehto 2018)

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnosta (180 osaamispistettä) valmistuu lähihoitajia tai perustason ensihoitajia. Tutkinto muodostuu ammatillisista tutkinnon osista ja yhteisistä tutkinnon osista. Pakollisia ammatillisia tutkinnon osia on kaksi 1) Kasvun ja osallisuuden edistäminen sekä 2) Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen. Pakollisten opintojen jälkeen valitaan osaamisala, joka sisältää myös kaksi pakollista tutkinnon osaa. Eri oppilaitoksissa osaamisalojen tarjonta vaihtelee kahdeksan eri osaamisalan välillä. Opetussuunnitelman perusteiden mukaan lähihoitajan osaamisaloja on kahdeksan

- Vammaistyön osaamisala
- Sairaanhoidon ja huolenpidon osaamisala
- Jalkojenhoidon osaamisala
- Mielenterveys- ja päihdetyön osaamisala
- Ikääntyvien hoidon ja kuntoutumisen osaamisala
- Perustason ensihoidon osaamisala
- Suunhoidon osaamisala
- Lasten ja nuorten kasvatuksen ja hoidon osaamisala

Lisäksi opiskelijan tulee sisällyttää tutkintoonsa valinnaisuutta 15 osaamispisteen laajuisesti. Tarjottavat valinnaiset tutkinnon osat myös vaihtelevat oppilaitoksissa. Esimerkiksi Tampereen seudun ammattiopisto Tredussa tarjottavista valinnaisista tutkinnonosista esimerkkinä tarjotaan Hyvinvointiteknologia toimintakyvyn edistämiseksi tai Kotona asumisen ja elämänhallinnan tukeminen. Lähihoitajan tutkintoon sisältyy lisäksi yhteiset tutkinnon osat (35osp). Niiden kautta opiskelija hankkii taitoja työelämäänsä ja yhteiskunnassa toimimiseen. Esimerkkinä

viestintä- ja vuorovaikutusosaamista sekä yhteiskunta- ja työelämäosaamista. (Opetushallitus 2019.)

Lähihoitajaopintojen eri tutkinnon osissa osaaminen ja hankittu ammattitaito osoitetaan näyttämällä se käytännön työtehtävien yhteydessä eli näytössä, joita on jokaisessa tutkinnon osassa yksi. Näyttö järjestetään pääsääntöisesti aidossa työympäristössä. Näyttö on tärkeässä roolissa etenkin, kun opiskelijalla on aikaisemmin hankittua osaamista esimerkiksi työelämästä tai harrastuksista. Näyttöä on arvioimassa työelämän edustaja ja opettaja yhdessä, jolla varmistetaan, että osaaminen vastaa sekä tutkinnon vaatimuksia että työelämän tarpeita. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019.)

Lähihoitajatutkinnon suorittanut henkilö osaa toimia työssään alan säädöksiä ja toimintaohjeita sekä arvoperustaa ja ammattietiikkaa noudattaen. Hän osaa toimia ammatillisessa vuorovaikutuksessa sekä moniammatillisissa ja monikulttuurisissa toimintaympäristöissä. Hän osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida asiakkaan tai potilaan terveyttä, hyvinvointia, toimintakykyä sekä kasvua ja osallisuutta edistävää hoito- ja huolenpitotyötä erilaisissa sosiaali- ja terveydenhuollon tai kasvatuksen toimintaympäristöissä. Hän osaa antaa asiakaslähtöisesti palvelujen ohjausta, hyödyntää monipuolisesti hyvinvointiteknologiaa ja kehittää omaa ammattitaitoaan elinikäisen oppimisen mukaisesti. Hän osaa huolehtia potilas- ja asiakasturvallisuudesta, toimia aseptisesti ja ergonomisesti sekä huolehtia työturvallisuudestaan ja työhyvinvoinnistaan. (Opetushallitus 2019.)

Lähihoitaja tekee ihmisläheistä työtä palveluammattissa sosiaali- ja terveysalalla. Lähihoitaja työskentelee hoidon, huolenpidon, kasvatuksen, ohjauksen ja kuntoutuksen työtehtävissä. Lähihoitaja suunnittelee, toteuttaa ja arvioi asiakkaan hoitoa kokonaisvaltaisesti ja asiakaslähtöisesti. Lähihoitaja voi työskennellä esimerkiksi päiväkodissa, kotihoidossa, mielenterveys- ja päihdetyön yksikössä sekä vanhusten ja vammaisten palvelukeskuksissa. Ihmissuhde- ja vuorovaikutustaidot ovat työssä tärkeitä ominaisuuksia. Tärkeitä asioita lähihoitajan työhön liittyen ovat erilaisuuden kunnioittaminen, vuorovaikutustaidot, kädentaidot, ongelmanratkaisukyky sekä kyky soveltaa käytännön työssä tietoa ja päätöksente-

kokyky. Lähihoitajakoulutukseen hakeutuvan on täytettävä sosiaali- ja terveystieteiden alan opiskelijaedellytykset valintavaiheessa ja myös opintojen aikana. Pääsy- ja soveltuvuuskokeiden järjestäminen perustuu Opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen 161/2019. Kokeella mitataan lähihoitajaopintoihin hakeutuvien valmiuksia työskennellä alalla sekä lisätään parhaiten soveltuvien hakijoiden valintamahdollisuuksia. (Tampereen seudun ammattiopisto 2019 ; Opetushallitus 2019.)

2.3 Hyvinvointikeskus Tredun Helmi

Hyvinvointikeskus Tredun Helmi on Tampereen kaupungin toisen asteen koulutuksen yksi oppimisympäristöistä, joka sijaitsee Pyynikin toimipisteessä. Tredun Helmi on monipuolinen palveluympäristö, joka aloitti toimintansa syksyllä 2017. Helmen tiloissa opiskelijat järjestävät monialaista asiakastoimintaa ja -palvelua osana oppimista. Palvelut tuotetaan opiskelijatyönä ja eri koulutusalat tekevät yhteistyötä toiminnan toteuttamisessa. Tällä hetkellä Helmessä toimii opiskelijoita hotelli-, ravintola- ja catering-alalta, hius- ja kauneusalalta sekä uusimpina ammatinedustajina liiketoiminnan ja sosiaali- ja terveysalan opiskelijat. Lisäksi tiloissa toteutetaan maahanmuuttajille suunnattua koulutusta. Toiminta on taloudellisesti voittoa tavoittelematonta ja palveluiden hintataso on alhainen. Tavoitteena on, että tuotto kattaa vain toiminnan kulut. (Silas 2018; Rapatti 2019; Virtanen 2018.) Tässä opinnäytetyössä keskitymme sosiaali- ja terveysalan perustutkinto-opiskelijoiden järjestämiin palveluihin ja sosiaali- ja terveysalan perustutkinnossa opettavien opettajien kokemuksiin opettamisesta Helmen tiloissa.

Tredun Helmi tuo opiskelijoita lähemmäs työelämää jo teoriaopintojen aikana ja tarjoaa samalla monipuolisesti palveluita lähiympäristön asiakkaille. Asiakkaita Tredun Helmessä vierailee vauvasta vaariin. Tredun Helmen oppimisympäristössä opiskelija voi kohdata asiakkaita turvallisesti opettajan ja ammatillisen ohjaajan opastamana. (Virtanen 2018; Rapatti 2019) Vuonna 2018 Helmen toiminnan organisoinnista vastaa kaksi palveluvastaavaa, jotka toimivat yhteistyössä ja linkkinä niin opettajiin kuin asiakkaisiin. (Silas 2018; Rapatti 2019) Oppimisympäristö sopii erilaisten toimintoihin toteuttamiseen. Lähtökohtana Tredun Helmen suunnittelussa ja rakentamisessa on ollut tilojen muovaantuminen kysynnän ja tarpeen mukaan. (Virtanen 2018; Rapatti 2019)

3 TARKOITUS, TAVOITE JA TUTKIMUSKYSYMYKSET

Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa sosiaali- ja terveysalan opettajien kokemuksia opetustyöstä Hyvinvointikeskus Tredun Helmessä ja kerätä ideoita toiminnan kehittämiseksi.

Opinnäytetyössä haetaan vastauksia seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

1. Miten opettajat kokevat Hyvinvointikeskus Tredun Helmen oppimisympäristönä?
2. Millaisia kokemuksia opettajilla on lähihoitajaopiskelijoiden opettamisesta Hyvinvointikeskus Tredun Helmessä?
3. Miten lähihoitajaopiskelijoiden opetusta voisi kehittää, kun oppimisympäristönä on Hyvinvointikeskus Tredun Helmi?

Tässä työssä tavoitteena on löytää käytännön haasteisiin sellaiset ratkaisuehdotukset, jotka voidaan ottaa käyttöön kohdeorganisaatiossa. Lisäksi tavoitteena on tuottaa tietoa Tredun Helmen toiminnan lisäämiseksi ja kehittämiseksi oppimisympäristönä sosiaali- ja terveysalan perustutkinto -opinnoissa.

4 OPETTAMINEN AUTENTTISESSA OPPIMISYMPÄRISTÖSSÄ

4.1 Opinnäytetyön keskeiset käsitteet

Kehittämistyön teoreettisina lähtökohtina oli autenttinen oppimisympäristö, pedagoginen lähestymistapa ja opettaja. Kuviossa 1 havainnollistetaan opinnäytetyön keskeisiä käsitteitä. Pedagogisina lähestymistapoina oli tekemällä oppiminen ”learning by doing” sekä toiminnan reflektio. Opettajuutta käsiteltiin valmentavan opettajuuden näkökulmasta.

KUVIO 1. Opinnäytetyön teoreettiset lähtökohdat

Opinnäytetyöhön etsittiin tietoa eri tietokannoista, kuten Ebsco, Google scholar, Finna, Academic Search Premier ja Eric. Tietoa haettiin esimerkiksi hakusanoilla autenttinen oppimisympäristö, tekemällä oppiminen, pedagoginen lähestymistapa, reflektio, ammatillisen koulutuksen reformi, lähihoitaja, pedagogiikka, opettaja sekä näiden sanojen yhdistelmillä. Englanninkielisinä hakusanoina käytettiin learning environment, teaching space, learning by doing, pedagogy, vocational education ja pedagogical approach. Liitetiedostossa olevaan taulukkoon on kerätty opinnäytetyön kannalta oleellisia tutkimuksia. (liite1)

4.2 Autenttinen oppimisympäristö

Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja, paikkoja ja yhteisöjä sekä toimintakäytäntöjä, joissa opiskelu ja oppiminen tapahtuvat. Oppimisympäristöön kuuluvat myös välineet, palvelut ja materiaalit, joita opiskelussa käytetään. (Opetushallitus 2014.) Nykyään oppimista tapahtuu kaikkialla: luokassa, koulun käytävillä, ulkona luonnossa tai esimerkiksi lähikirjastossa. Innovatiivisessa koulussa motivoidaan oppilaita opiskelemaan ja oppimaan 2000-luvun taitoja erilaisissa ympäristöissä. Koulun oppimisympäristöt muodostuvat fyysisistä ja virtuaalisista ympäristöistä. Koulupäivä pyritään rakentamaan siten, että erilaisia oppimisen tilanteita sekä ympäristöjä hyödynnetään monipuolisesti oppimista motivoivilla sekä innostavilla tavoilla. (Mäkitalo & Wallinheimo 2012, 30–31.)

Autenttisessa oppimisympäristössä opiskelijat kohtaavat asiakkaan ja harjoittelevat vuorovaikutustaitoja opettajan taustatuella. Kohtaamisten kautta opiskelijat pääsevät aitoon vuorovaikutukseen ihmisten kanssa ja saavat mahdollisuuden ammatillisten vuorovaikutus- ja havainnointitaitojen, mitkä ovat avainasemassa lähihoitajan työssä, kehittämiseen. (Aapponen 2017, 71.) Aidossa oppimisympäristössä oppiminen on yhteydessä realistisiin työelämän suorituksiin, jotka antavat opiskelijoille oikeiden elämäntilanteiden kokemuksia. Ne tuovat motivaatiota ja päämääriä oppimiseen. (Herrington, Reeves & Oliver 2010, 19–39.)

Rulen kirjoittamassa artikkelissa kuvataan autenttisen oppimisympäristön elementtejä. Aito oppiminen tapahtuu yhteisön keskuudessa missä opiskelijalle annetaan mahdollisuus todellisten ongelmien ratkaisemiseen työskentelyn ja ajattelun kautta. Toiminta jäljittelee reaali maailmaa ja oppiminen tapahtuu merkityksellisissä aidoissa tilanteissa, jolloin opiskelijan osaaminen laajenee. Opiskelija voi olla ammattilaisten ohjaamana ja opettaja voi ohjata tiedon lähteille, mutta opiskelija itse on oppimisen avainasemassa. (Rule 2006)

Oppimisympäristö on aiemmin ymmärretty monesti vain luokkahuoneena, johon ulkomaailma ei juuri vaikuta. Tänä päivänä tilanne on eri, koska asioita katsotaan laajemmin ja oppimisympäristöjä tarkastellaan monesta eri näkökulmasta. Vaikka oppimisympäristö-käsite ei ole sinänsä uusi, on se paljon muuttanut koulutusta,

oppimista ja opiskeluja. Opettajalähtöinen ajattelutapa on jäänyt vähemmälle ja oppijalähtöinen lähestymistapa on lisääntynyt koulutuksessa. Opettajan toimintaa korostavasta pedagogiikasta on siirrytty samalla kehittämään opiskelijaa ympäröivää kontekstia niin, että se ohjaa ja tukee oppimista. (Manninen, Burman, Koivunen, Kuittinen, Luukannel, Passi & Särkkä 2007, 7-9.) Näin opiskelijat pääsevät itse tuomaan esille osaamisensa, kritiikin ja kysymyksensä. Opiskelijat itse rakentavat yhteisöllisesti ratkaisuja ja uutta tietoa. (Kalliala & Toikkanen 2012, 15.)

Oppimisympäristöt on luonnollisesti kirjattu myös opetussuunnitelmien perusteisiin. Ammatillisessa koulutuksessa on pyritty siirtymään lähemmäs osaamis- ja oppimistavoitteista suunnittelua. Aikaisemmin opetussuunnitelma pohjautui opipainepohjaiseen suunnitelmaan. Tutkintojen osaamistavoitteita määritellään työelämän osaamistarpeista: mitä työelämä vaatii tulevaisuudessa. Opetuksessa yritetään luoda autenttisia (aitoja) työelämän ympäristöjä. Harjoittelut toteutetaan autenttisissa työelämäympäristöissä ja opinnäytetyötkin ovat monesti työelämälähtöisiä. (Savander-Ranne, Lindfors, Lankinen & Lintula 2013, 7.) Oppimisympäristöt voidaan nähdä koulutuksen suunnittelun ajattelutapana, jossa etsitään uusia keinoja oppia ja opettaa. Oppimisympäristöajattelun kautta voidaan kehittää myös kouluja, oppilaitoksia ja luokkahuoneita entistä paremmiksi oppimista tukeviksi ympäristöiksi. Oppimisympäristöjen ymmärtäminen laajempina kokonaisuutena tuo tukea oppimiselle ja opettamiselle. (Manninen ym. 2007, 7-9.)

Piispanen (2008,172) on väitöskirjassaan tutkinut oppimisympäristöä. Opettajien käsitykset hyvästä oppimisympäristöstä liittyvät selkeästi kasvatustieteelliseen näkemykseen ja ammatti-identiteettiin. Hyvässä oppimisympäristössä on hyvä ja turvallinen olla sekä opettajana että opiskelijana. Ympäristönä laadukas opetus-tila ja siihen liittyvä konteksti koostuvat toiminnallisista tarpeista. Näiden tekijöiden määrittelyssä käyttäjät ja opetustoiminnan suunnittelijat ovat keskeisessä roolissa. Kuuskorpi (2012) on myös tutkinut oppimisympäristöä. Kuuskorpi selvitti väitöskirjassaan minkälaisia tekijöitä ja merkityksiä oppilaat, ja opetusalan asiantuntijat korostavat laadukkaassa, muunneltavassa ja joustavassa fyysisessä oppimisympäristössä ja opetustilassa. Lisäksi Kuuskorpi selvitti millaisia

tulevaisuuden fyysisen oppimisympäristön muunneltavuutta ja joustavuutta tukevia tila-, laite- ja välineratkaisuja voidaan käyttäjälähtöisen suunnitteluprosessin kautta määrittää. (Kuuskorpi 2012, 3.) Keskeisimmiksi tuloksiksi osoittautui muun muassa opetustila, joka mahdollistaa muodollisia ja epämuodollisia yksilö- ja ryhmätyömuotoja. Eri opetusmenetelmien ja oppimistapojen joustava käyttö koettiin myös tärkeiksi. (Kuuskorpi 2012, 116.) Piispasen tutkimustulosten perusteella pidettiin tärkeänä riittävän ison opetustilan lisäksi tilojen muokkaamismahdollisuutta. Opetustilan tulisi olla mahdollista muuttaa erilaisten aineiden opettamiseen ja suoda puitteet ryhmä- ja yksilötyöskentelylle. Opettajien mielestä pitäisi huomioida opetus- ja oppimissuunnitelman asettamat vaatimukset opetustiloja suunniteltaessa. Hyvää oppimisympäristöä ajatellen opettajat toivat esille monipuolisen pedagogisen toiminnan optimoinnin. Lisäksi riittävä resursointi erilaisten oppilaiden tarpeiden huomioimista varten olisi tärkeää. (Piispanen 2008, 172, 175.) Kuuskorpi totesi tutkimuksessaan, että oppimisympäristön käsitteellistämiseen liittyy kuitenkin epämääräisyyttä ja hahmottamisongelmaa. (Kuuskorpi 2012, 116.)

Avoin ja suljettu oppimisympäristö

Oppimisympäristö voidaan jakaa myös avoimeen ja suljettuun oppimisympäristöön. Avoimella oppimisympäristöllä tarkoitetaan oppijan laajempaa itsemääräämisoikeutta ja omaehtoisuutta. Luokkahuoneajattelussa taas oppimisen tavoitteet ovat yleensä opettajan asettamat konkreettiset tavoitteet. Avoimessa oppimisympäristössä opiskelija saa suuremman vastuun tavoitteiden asettamisesta sekä niihin suuntautumisesta. Oppimistehtävät eivät ole tällöin niin selkeästi rajattuja ja määriteltyjä. Kyseessä on usein soveltava tehtävä, joka vaatii erilaisia oppimisen eri resursseja. (Niemi & Multisilta 204, 96-97.) Avoimen oppimisympäristön työskentely on ongelmalähtöistä ja projektiluonteista. Opiskelussa tärkeäksi nousee vuorovaikutukseen pohjautuva oppiminen ja yhteistoiminnallisuus. (Manninen 2007, 32.)

Fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen oppimisympäristö

Oppimisympäristö muodostuu fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta kokonaisuudesta. Oppimisympäristö huomio erilaisia oppijoita ja luo heille mahdollisuuksia oppimiseen (Savander-Ranne 2013, 8).

Fyysinen oppimisympäristö muodostuu luokista, käytävistä, aulatiloista, ruokalasta ja piha-alueesta. Tilojen viihtyvyyttä ja monipuolista käyttöä voidaan kehittää yhteistyössä opettajien, oppilaiden ja koulun henkilökunnan kanssa. Koulun käytävät ja esimerkiksi aulat voidaan ottaa käyttöön oppimisen tiloiksi pienillä muutoksilla, kuten väliverhoilla tai siirrettävillä kalusteilla. Näin saadaan koulun sisälle lisää oppimisen tiloja ja oppilaiden kanssa voidaan asteittain opetella luokan ulkopuolisten tilojen käyttöä. (Niemi & Multisilta 2014, 96–97.) Fyysistä oppimisympäristöä lähestytään Kuuskorven tutkimuksen mukaan usein yhden oppimisympäristön teoria-alueen tai sen merkittävän tekijän kautta. (Kuuskorpi 2012, 116.) Opiskelijat voivat esimerkiksi projektityön aloituksen jälkeen valita tilan missä he työskentelevät: omassa luokassa, säkkituoleissa tai vaikka ruokalan perällä olevalla sohvaryhmällä. Tällöin vastuu omasta opiskelusta kasvaa ja hän toimii motivoituneemmin, saatuaan itse vaikuttaa tekemiseensä. Tällöin kyse on luottamuksesta opettajan ja oppilaan välillä, joka on tärkeä oppilas opettaja suhteessa. Opiskelija pystyy silloin osoittamaan olevansa luottamuksen arvoinen. (Niemi & Multisilta 2014, 96–97.) Pedagogiset mahdollisuudet liittyivät opettajien mukaan fyysisten tilojen huomioimiseen, riittävään välineistöön sekä tukitoimien laajentamiseen ja perusasioiden päivittämiseen tämän päivän yhteiskuntaa varten. (Piispanen 2008, 172, 175.)

Psyykkisellä oppimisympäristöllä tarkoitetaan kognitiivista ympäristöä, kuten oppimisen kohteina olevat tiedot ja taidot sekä emotionaalisen ympäristön, joka pitää sisällään tunteet ja motivaation. Sosiaalinen oppimisympäristö voidaan nähdä sosiaalisena verkostona ja rakenteina, joihin vaikuttavat oppimistilanteissa olevat ihmiset ja heidän vuorovaikutuksensa. Sosiaalisesti turvallinen oppimisympäristö mahdollistaa opiskelijoiden jatkuvan vuorovaikutustaitojen kehityksen. (Opetushallitus 2019.) Sosiaaliseen ympäristöön vaikuttavat lisäksi ryhmädynamiikka, miellyttävä oppimisympäristö, asenteet ja normit. (Björn & Launiainen

2013, 47). Piispasen (2008, 140) tutkimustulosten perusteella psyykkinen ja sosiaalinen oppimisympäristö näyttäytyvät käsi kädessä ja niitä on vaikea erottaa toisistaan.

4.3 Pedagogiset lähestymistavat

Tässä opinnäytetyössä käsiteltiin pedagogisina lähestymistapana tekemällä oppimista, toiminnan reflektiota ja valmentavaa opettajuutta. Nämä soveltuvat hyvin autenttisen oppimisympäristön toimintaan, koska oppimisen ohjaaminen on siellä asiakaslähtöistä ja käytännönläheistä. Opiskelijat suunnittelevat, ohjaavat sekä arvioivat omaa ja toisten opiskelijoiden toimintaa. Vuorovaikutustaidot ovat sosi- ja terveysalalla tärkeitä ja niitä olisi hyvä harjoitella heti opintojen alusta alkaen. Oppiminen on tuloksellista, kun oppija itse määrittelee ja asettaa päämäärät ja tavoitteet (Laine, Salervo, Siven, Välimäki 2012, 9).

4.3.1 Valmentava opettajuus

Valmentava opettajuus tuodaan esille osana ammatillisen koulutuksen reformia. Perinteinen opetustehtävä on vain yksi opettajien työtehtävistä. Ammatillisen koulutuksen reformin mukaan ammatilliset opettajat ovat substanssiosaamisen eli ammattialan sekä pedagogiikan asiantuntijoita. Ammatilliset opettajat suunnittelevat ja toteuttavat motivoivia ja käytännönläheisiä opintopolkuja ammattiin opiskeleville. Ammatilliset opettajat toimivat yhteistyössä opettajien ja työpaikkaohjaajien kanssa työelämälähtöisesti. Opetushallituksen mukaan opettajien rooli muuttuu reformin myötä merkittävästi, joten opetus- ja ohjaushenkilöstön työ- ja toimintatapojen on uudistuttava toimintaympäristön ja lainsäädännön muuttuessa. Opettajan rooli muuttuu opettamiskeskeisestä oppimiskeskeiseksi eli valmentajaksi, mentoriksi ja tukijaksi. Opettajan työssä on pedagogiikan lisäksi ohjaava ja valmentava ote. Opettaja on oman alansa asiantuntija, tiedon jakaja, oppimisen asiantuntija, oppimisen ohjaaja, mahdollistaja ja kannustaja. Ammatillisen opettajan työhön kuuluu myös työpaikkaohjaajia tukeminen opiskelijoiden

ohjauksessa ja osaamisen arvioinnissa. (Opetushallitus 2018; Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018.)

Kysy, kuuntele ja anna palautetta

Valmentava lähestymistapa sopii sekä ryhmille että yksilöille. Sillä voidaan lisätä opiskelijoiden motivaatiota ja tukea opiskelijoiden oma-aloitteisuutta. Valmentavalla lähestymistavalla voidaan antaa myös opiskelijoille tukea työssä kehittymiseen sekä saada opiskelijat oivaltamaan omia vahvuuksia. (Heiskanen 2015, 13-15.) Valmennusmenetelmiä voidaan hyödyntää kontekstista riippumatta valmentavan vuorovaikutuksen osana, jossa valmentava toiminta muodostuu kysymysten esittämisestä, aktiivisesta kuuntelusta, dialogista ja palautteenannosta. (Leikas 2018, 38-39.)

Valmentajan (opettajan) kuuluu kysymysten kautta tukea valmennettavaa luomaan omat tavoitteensa ja etsimään keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi. Kysymyksillä lisätään valmennettavan tietoisuutta omista ajattelutavoistaan ja uskoksistaan. (Downey 2003, 55.) Kysymysten avulla voidaan myös herättää oppijassa oivalluksia, jotka lisäävät itseluottamusta ja positiivista näkemystä. Kysymyksiä voidaan käyttää tilanteen mukaan ajattelun herättämiseen, ongelman karvoittamiseen tai jaksamisen vahvistamiseen. (Leikas 2018, 38-39.)

Luottamuksellisen vuorovaikutussuhteen luomisessa kuuntelu on valmennuksen keskeinen menetelmä. Tärkeää on osoittaa ymmärtävänsä tiedon merkitys valmennettavalle. Olennaista on, kuinka valmentaja kuuntelee ja fokusoi valmennettavan puheeseen. Valmentaja voi tiivistäen kertoa omin sanoin, mitä hän kuuli puhujan tuovan esille. Näin valmennettava saa apua ajatustensa selkeyttämisen. (Parppei 2008, 25; Leikas 2018, 38-39.)

Valmentavan vuorovaikutuksen menetelmä on palautteenanto. Palautteessa huomioidaan toiminnan lopputulosta ja toimintaprosessia. Erityisesti tulee kiinnittää huomiota annettavan palautteen muotoon ja laatuun. (Downey 2003, 85; Whitmore 2002, 134, 136.) Palautteen merkitys perustuu palautteen voimauttavaan vaikutukseen antaa valmennettavalle kykyä toimia tietyllä tavalla ja ottaa

vastuuta asioistaan. Samalla voidaan lisätä itseluottamusta ja sinnikkyyttä (Heikkilä 2009, 122–123; Leikas 2018, 38-39; Kallio 2016, 175.) (Kallio 2016, 175) tuo myös esille, että kiittäminen on helppo tapa antaa voimaannuttavaa palautetta arjessa.

Taitava opettaja tai kouluttaja hallitsee useita opetuksen lähestymistapoja ja menetelmiä, kykenee valitsemaan niistä tarkoituksenmukaiset ja käyttää niitä monipuolisesti niistä lähtökohdista ja niillä resursseilla, jotka hänellä on käytettävissä. (Mäkitalo & Wallinheimo 2012, 30–31.) Kerran opittua asiaa ei aina voi siirtää sellaisenaan toiseen ympäristöön. Kun opittava aines, tieto tai malli on sisäistetty, on aika lähteä soveltamaan ainesta oppijalle mielekkäissä yhteyksissä. Soveltamalla teoriaa käytännössä oppijan toiminta automatisoituu ja siirtyy samalla pitkäaikaismuistiin. Mitä paremmin opettaja tuntee oppilaansa, sitä helpompi hänen on löytää yhteinen polku kohti tavoitetta ja oppimista. Tämä on keskeistä oikeiden opetus- ja opiskeluvälineiden valinnan kannalta. (Mäkitalo & Wallinheimo 2012, 77–78.)

4.3.2 Tekemällä oppiminen

Yhdysvaltalainen John Dewey (1859 –1952) oli filosofi ja psykologi. Deweytä pidetään yhtenä 1900-luvun tärkeimpinä kasvatustieteilijöinä. Hän vaikutti etenkin länsimaisiin opetusmetodeihin ja nosti esille oppijan omaa aktiivisuutta ja oppimisen yhteisöllisyyttä kasvatuksen lähtökohdina. Dewey korosti, ettei kokemus ole vain suoraa havaintojen vastaanottamista, jota tietoisuus käsittelee, vaan jatkuvaa vuorovaikutusta ympäristön kanssa tunteina, kuvitelmana, tarpeina, toiveina ja toimintana. Deweyn teoria ”Learning by doing” on tapa oppia tekemällä. Teoria painottaa käytännön tekemistä ja tiedon saavuttamista reflektoidun kokemuksen kautta. (Dewey 2012, 9-11.)

Soini-Salomaan artikkelissa pohditaan tekemällä oppimisen merkitystä elinikäisen oppimisen ja ammatillisen osaamisen perustana. Tekemällä oppiminen on nousut vahvasti Tee-se-itse - kulttuurin nousun myötä keskiöön. (Soini-Saloma 2014) Emeritaprofessori Pirkko Anttila on kirjoittanut artikkelin ”Käsillä tekeminen

käsitteenä”, jossa pohdittiin käsillä tekemisen tulevaisuutta. Käsillä tehtävä työ tuottaa onnistuessaan hyvinvoinnin, tyytyväisyyden ja voimaantumisen tunteen. Anttila kertoi, että tekemällä oppiminen on tärkeää esimerkiksi koulutuksissa, joissa työkaluihin ja hyvään suoritukseen liittyvä kokemustieto on keskeistä ammatillisen osaamisen kannalta. Käsillä tekemisen merkitystä voidaan miettiä nykyisissä ja kehittyvissä ammateissa ja työtehtävissä, esimerkiksi sosiaali- ja terveysalalla. Käsillä tekemisen opetusta ja harjoittelua ei pitäisi vähätellä millään koulutusasteella, mutta opetuksen sisältöjä ja tavoitteita tulisi jatkuvasti arvioida. (Anttila 2016) Myös Soini - Salomaan mukaan koulutuksen suunnittelu tulevaisuutta varten voi ottaa oppia menneisyydestään (Soini-Salomaa 2014). Katja Mattila ylemmän ammattikorkeakoulun toiminnallisessa opinnäytetyössään tutki tekemällä oppimisen -menetelmää alkuvaiheen opiskelijoiden opetuksessa ammatillisessa koulutuksessa. Tekemällä oppimisessa hyödynnetään opiskelijan luonnollista oppimiskykyä käytännön ympäristössä. Opiskelija saa käytännössä kokeilla asioita ja hänellä on lupa myös epäonnistua. Tutkimustuloksista kävi ilmi, että käytännön läheiset menetelmät heti opintojen alkuvaiheessa sitouttivat ja motivoivat opiskelijoita sekä lisäsivät vuorovaikutusta ja vahvistivat sosiaalista kanssakäymistä. (Mattila 2012, 117-118, 60-61.)

Tekemällä oppimisessa keskeistä ovat kokemus ja kokemuksen kautta syntyvä ymmärrys ja oivaltaminen. Tekemällä oppiminen on oppimista käytännön työssä ja toiminnassa. (Soini-Salomaa 2014)

Käytännön työssä tekemällä oppiminen on opiskelijalle motivoiva ja tehokas tapa oppia juuri työelämässä tarvittavaa osaamista. Opiskelu käytännönläheisesti aidoissa työtilanteissa mahdollistaa työn tekemisen ja osaamisen hankkimisen yhdistämisen sekä antaa mahdollisuuden työelämään siirtymiseen heti ammattiin valmistumisen jälkeen. Työnantajalle työpaikalla tapahtuva koulutus antaa mahdollisuuden kehittää henkilöstön osaamista sekä rekrytoida uusia työntekijöitä. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2019.)

4.3.3 Toiminnan reflektio

Reflektio on oman toiminnan, ajattelun tai tunteiden tietoista havainnointia, tarkastelua ja pohtimista. Teoriatieto ja kokemukset eivät yksin riitä vaan ne tarvitsevat tuekseen reflektointia ja kokemusten pohtimista. Reflektio tarkoittaa tietoiseksi tulemistä omasta tietoisuudesta. Reflektoinnin mahdollisuus ja menettelytavat riippuvat siitä, millä tavalla ihminen tiedostaa omaa toimintaa. Sosiaaliset käytännöt, rakenteet ja vaikuttamisen välineet vaikuttavat myös taustalla, kun omia toimintatapoja tutkii. (Moilanen 1999; Rauste-von Wright, Von Wright & Soini 2003, 68; Stenberg 2011, 41-44.) Inhimilliseen toimintaan liittyy mielikuvia, joita on mielekästä tutkia. Siksi tarvitaan henkilökohtaisia tarinoita työstä ja eläviä, kokemuksellisia kertomuksia. Nämä tarjoavat reflektiolle lähtökohdan. (Moilanen 1999)

Rauste von Wright ym. (2003, 70.) kirjoittaa reflektiosta oppimisen kannalta opiskelijan toteuttamana. Oppija hyötyy parhaiten reflektiosta silloin, kun hän kokee olevansa itse vastuussa oppimisestaan. Jos oppija odottaa esimerkiksi opettajan ohjaavan oppimista itsensä puolesta itsereflektion tuotokset jäävät helposti toissijaisiksi. Tekemällä oppimiseen liittyy aktiivinen toiminta, yksilöllinen ja yhteisöllinen kokemus ja reflektio (Soini-Salomaa 2014).

Rauste-Von Wrightin ym. (2003) näkemysten mukaan on selvää, että itsereflektion avulla voi saada uutta omaa minää koskevaa tietoa. Myös Moilasan mukaan (1999) reflektion avulla voi tuottaa sellaista tietoisuutta, joka aiemmin ei ole ollut läsnä. Rauste von Wright (2003, 68) toteaa, että reflektio mahdollistaa omien uskomusten ottamista tarkasteluun. Näin ollen omat näkemyksemme ovat näkemyksiä muidenkin ihmisten näkemysten keskellä. Kun tämän ymmärtää huomataan myös tiedon suhteellisuutta. Moilanen (1999) tarkastelee artikkelissaan "Piilevä tieto ja reflektio" reflektoinnin eri tasoja ja kohteita. Tarkastellessa yksilön toimintaa hänen omasta näkökulmastaan reflektio on sidoksissa päämäärätietoon, menetelmätietoon ja tilannetietoon. Reflektio on näiden kolmen tiedon etsintää ja kyseenalaistamista. Neisserin mukaan (1987, 24-27) havaintomme

maailmasta muokkaavat sisäisiä mallejamme, kuten myös aiemmat tiedot, kokemukset ja minäkuvamme. Nämä sisäiset mallit asioista suuntaavat havaintojamme ja vaikuttavat siihen, mitä opimme ja muistamme.

Moilasan mukaan (1999) oman toiminnan kriittiseen tarkasteluun liittyy aina riskejä, itsensä kohtaaminen voi olla kova kokemus kestettäväksi. Siksi tarvitaan varsinkin ihmissuhdeammateissa tahdikkuutta kohdata yksilöä. Moilanen toteaa, että *“kriittinen reflektio edellyttää moraalista herkkyyttä”* Rauste von Wright ym. (2003, 68) tuo myös esille, että ihminen ei aina pysty tulkitsemaan omia intentiotaan ja motiivejaan, vaan muut ihmiset saattavat pystyä luotettavammin tulkitsemaan toisen toimintaa. Etsiessä vastausta ihmisen toiminnalle pyritään antamaan todellisia selityksiä toiminnalle (Moilanen 1999). Yksilö joutuu suhteuttamaan uuden aineksen toimintaansa aikaisempaan tietorakenteeseensa. Uusi aine muuntaa ja muokkaa aikaisempaa tietorakennetta sekä toimintaa. Yksilön toiminta ja tietorakenne puolestaan ohjaavat hänen tulkintojaan. (Mäkitalo & Wallinheimo 2012, 30–31.) Stenbergin mukaan aitojen kokemusten myötä ihminen voi tiedostaa, että hänellä on mahdollisuus oppia uusia asioita ja niiden avulla laajentaa omaa horisonttiaan. (Stenberg 2011, 50). Rauste von Wright pyrkii osoittamaan, että itsereflektiivisten prosessien mukana muuttuvat myös edellytykset oppimiselle. Lisäksi ihmisen elämän aikana voi tapahtua nopeita kehityksen murroskohtia yksilön elämäntilanteen mukaan. (Rauste von Wright ym. 2003, 70-71.)

Reflektio on myös opettajalle tärkeä pedagoginen työväline. Opettajuus on moni-ilmeistä ja ulotteista ja parhaimmillaan reflektio auttaa jäsentämään sitä. (Stenberg 2011, 41-44.) Opettajan tärkein tehtävä onkin motivoida oppilas työskentelemään tavoitteensa eteen. Uusi tieto ja toiminta törmäävät ja sulautuvat toimintaan ja aikaisempaan tietoon. (Mäkitalo & Wallinheimo 2012, 30–31.)

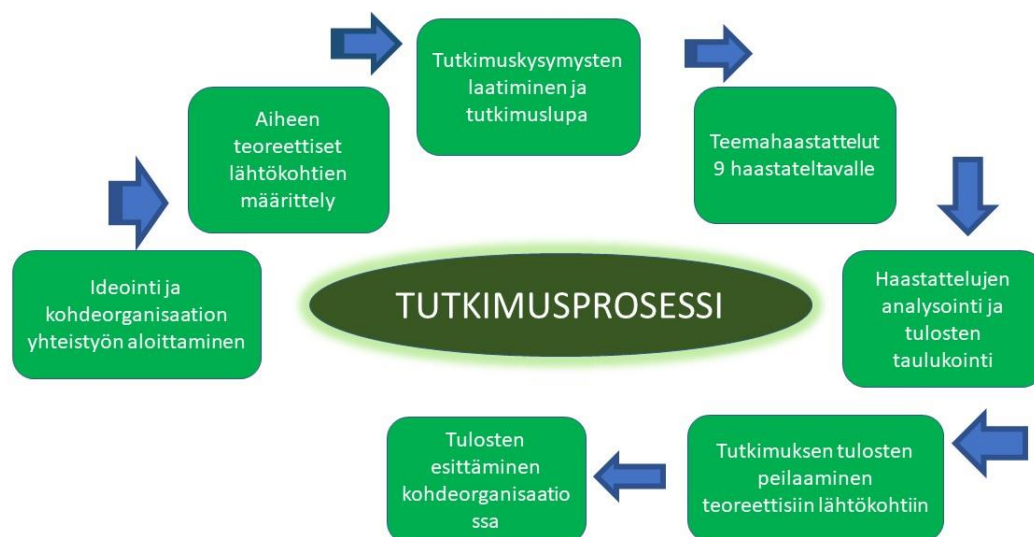
5 MENETELMÄLLISET LÄHTÖKOHDAT

5.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusmenetelmä valitaan sen perusteella mitä tietoa tutkimuksessa tuotetaan. Tutkimusta tehdessä tarvitaan aineisto ja aineisto on analysoitava. Tutkimusongelman selvittämiseksi menetelmän ja aineiston keruu- sekä analyysitavan tulee sopia toisiinsa, että tutkimuksen kokonaisuudesta tulee looginen kokonaisuus. (Ronkainen, Pehkonen, Lindblom-Yläne & Paavilainen 2014, 45-47.)

Tämän opinnäytetyön tutkimusmenetelmäksi valittiin laadullinen tutkimusmenetelmä, sillä opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa opettajien kokemuksia. Laadullisia metodeja käytettäessä aineiston hankinnassa saadaan tutkittavien kokemuksia esille esimerkiksi haastattelun avulla (Hirsjärvi ym. 2009, 164.) Aihetta lähestytään kvalitatiivisesti, koska tässä opinnäytetyössä yritetään kokonaisvaltaisesti ymmärtää ennestään vähän tutkittua kohdetta ja tutkitaan ihmisten maailmaa ja kokemuksia. Kylmän & Juvakan mukaan laadullinen menetelmä kuvaa juuri ihmisen kokemusmaailmaa luonnollisessa tilanteessa ja asioille annettuja merkityksiä (Kylmä & Juvakka 2012, 16). Kvalitatiiviseen aineistoon voidaan suhtautua kuin tutkittavasta maailmasta otettuna palana, jota tarkastellaan eri näkökulmista (Alasuutari 2011, 87-88). Kvalitatiivisen tutkimuksen tarkoituksena ei ole todentaa jo olemassa olevia väittämiä, vaan tarkoituksena on löytää uusia tosiasioita. (Hirsjärvi, ym. 2009, 61.) Ominaista laadulliselle tutkimukselle on, että aineisto ja teorian kehittäminen ovat vuorovaikutuksessa keskenään. Keskeistä on teoreettisten ydinkategorioiden löytäminen, mikä auttaa kehittymässä olevan teorian pelkistämisessä ja jäsentämisessä. Alkuvaiheen teoreettinen haltuunotto jäsentyy tutkimusprosessin edetessä, ja täten tarkastelu tulee tutkimuksen edetessä kohdennetummaksi ja valikoivammaksi. (Kiviniemi 2007, 75-76.)

Alla olevalla kuviolla 2 haluttiin visualisoida tämän opinnäytetyön tutkimuksen etenemistä ja kehittämisideoiden prosessointia.

KUVIO 2. Opinnäytetyön tutkimusprosessin eteneminen

5.2 Tutkimuksen suunnittelu ja valmistelu

Tutkimuksen suunnittelua aloitettiin syyskuussa 2018. Suunnitelmaa tehdessä tavattiin kohdeorganisaation yhteyshenkilön lokakuussa 2018. Yhteistyö- ja suunnittelupalaverissa koulutuspäällikön kanssa keskusteltiin kohdeorganisaation kehittämistavoitteista Tredun Helmen suhteen ja saatiin hyvää tietoa tutkimuskysymyksiä muodostamiseen. Tutkimuslupa lähetettiin 8.1.2019 ja myönteinen aineiston keruulupa saatiin ajalle 21.1.-30.4.2019.

Teemahaastattelu toimii hyvin tutkimuksissa, joissa on tavoitteena kerätä tietoa, joistain tietystä aiheesta. Lähtökohtana on selvittää kirjoittamatonta tietoa ja ymmärtää millaisia asioita ja ihmisten käsityksiä toiminnan taustalla vaikuttaa. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 62-63.) Teemahaastattelussa kaikille haastateltaville esitetään samat kysymykset melkein samassa järjestyksessä. Teemahaastattelu sopii tilanteisiin, joissa on päätetty haluttavan tietoa juuri tietyistä asioista. (Hirs-

järvi, ym. 2009, 208.) Teemahaastattelu on lomakehaastattelun ja avoimen haastattelun välimuoto. Ominaista on aihepiirien ja teemojen olemassaolo, mutta tarkat kysymykset ja niiden esittäminen järjestyksessä puuttuu. Haastattelun avulla on tarkoitus saada tietoa ilmiön teemoista, jotta haastattelija voi varmistaa, että kaikki teemat käydään haastattelun aikana läpi. (Eskola & Vastamäki 2007, 27-28, Hirsjärvi ym. 2009, 208.)

Ensin laadittiin tutkimuskysymykset, joilla haluttiin saada uutta tietoa Tredun Helmen toimimisesta oppimisympäristönä lähihoitajakoulutuksessa. Tutkimuskysymykset muodostuivat autenttisen oppimisympäristön ja siellä tehtävän opettamisen ympärille. Tutkimuskysymykset on esitetty tarkemmin luvussa 3.

5.3 Haastatteluteemojen muodostaminen

Tutkimuskysymyksiin nojaten muotoiltiin teemahaastattelurunkoa (liite 3). Tarkoituksena oli muotoilla avoimia kysymyksiä, jotka alkavat sanoilla mitä, miten, millainen, jotta vastaajan olisi helpompi kuvailla ja selittää ajatuksiaan ja näkemyksiään. Näkemyksiä rungon kysymyksien laatimiseen saatiin opinnäytetyön tiedonhaku ja suunnitelmaseminaarissa 15.12.2018 ohjaavilta opettajilta ja opiskelijakollegoilta. Haastattelu muodostui kolmesta teemasta: Helmi oppimisympäristönä, opettaminen Helmessä ja kokemukset Helmessä toimimisesta. Apukysymyksiä laadittiin näiden teemojen alle ja kysymyksiä hyödynnettiin silloin, kun haastateltavan vapaasta kerronnasta näihin ei tullut vastausta.

5.4 Aineiston keruu

Tässä opinnäytetyössä empiirinen aineisto kerättiin yksilöhaastatteluilla. Tämä valittiin haastattelumenetelmäksi, koska ajateltiin, että näin saataisiin arvokasta tietoa paremmin esille kuin esimerkiksi ryhmähaastattelussa. Yksilöhaastattelu mahdollistaa kahdenkeskisen dialogin haastateltavan ja haastattelijoiden kesken (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 123-124).

Haastateltavina oli yhdeksän sosiaali- ja terveysalan opettajaa, joilla oli kokemusta lähihoitajaopiskelijoiden opettamisesta Hyvinvointikeskus Tredun Helmessä. Tuomi ja Sarajärven (2011) mukaan laadullisissa opinnäytetöissä aineiston on pääsääntöisesti pieni. Tärkeää on, että tutkittavilla yksilöillä on kokemusta ja tietoa mahdollisimman paljon tutkittavasta asiasta. (Tuomi & Sarajärvi 2011, 85-86.) Haastateltavilla opettajilla oli keskimäärin kymmenen vuotta kokemusta opettamisesta tai ohjaamisesta ammatillisessa lähihoitajakoulutuksessa. Etukäteen sovittiin, että molemmat haastattelijat ovat mukana haastattelemassa, jotta saataisiin mahdollisimman hyvän käsityksen haastateltavien kokemuksista.

Yksilökohtaisiin haastatteluihin osallistuvien opettajien rekrytointi aloitettiin tutkimusluvan hyväksymisen jälkeen. Rekrytointi aloitettiin ensin kysymällä suullisesti kiinnostusta osallistua tutkimukseen. Valintakriteerinä oli kokemusta opetuksen tai ohjaamisen toteuttamisesta Helmessä. Tavoitteena oli alun perin saada kymmenen haastateltavaa ja lopullinen haastateltavien määrä oli yhdeksän haastateltavaa. Yksi haastattelu ei toteutunut aikataulullisista haasteista. Haastateltavana oli sekä miehiä että naisia. Haastateltavien kokemukset kattoivat laajasti lähihoitajaopiskelijoiden eri osaamisaloja. Haastateltavat saivat etukäteen sähköisessä muodossa tiedotteen tutkimuksesta (liite 2), Teemahaastattelurungon (liite 4) sekä suostumuslomakkeen (liite 3) tutkimukseen osallistumisesta. Suostumuslomakkeen haastateltavat palauttivat haastatteliijoille ennen haastattelun aloittamista.

Haastattelut toteutettiin yksilöllisesti aikavälillä 30.1.-21.2.2019. Haastattelut tapahtuivat kasvokkain Tredun Pyynikin toimipisteessä. Haastattelut kestivät 17 - 36 minuuttia. Haastattelut nauhoitettiin/tallennettiin kahdella älypuhelimien sane-linsovelluksella ja lisäksi kirjoitettiin muistiinpanoja käsin, jotta olisi mahdollista palata aineistoon analyysivaiheessa.

5.5 Aineiston analyysi

Haastattelujen pohjalta nauhoitettu puhemuotoinen aineisto kirjoitettiin sanasta sanaan ennen varsinaista analyysin aloittamista. Haastattelujen purkaminen tekstimuotoon, eli litterointi päädyttiin tekemään sanatarkasti, jotta opettajien kokemukset tulisivat mahdollisimman aitona esiin. Litterointi oli työläs prosessi, sillä siihen kului aikaa useamman työpäivän verran. Litteroidun aineiston kokonaismäärä Word-tekstinkäsittelyohjelmassa oli 54 sivua. Teksti kirjoitettiin Arial – fontilla rivivälillä 1,5, fonttikoolla 12. Puheenvuorot erotettiin kirjaimin N (Niina, haastattelija), E (Erika, haastattelija) sekä H (haastateltava). Jokainen litteroitu haastattelu tallennettiin omaan tiedostoon, johon merkittiin päivämäärä, mies/nainen, työskentelyvuodet ja haastattelun kesto. Analyysi tehtiin puhemuotoiselle aineistolle, joten äänenpainoja tai lyhyitä pohdinta-aikoja ei huomioitu.

Tässä opinnäytetyössä analyysimenetelmänä käytettiin aineistolähtöistä sisällönanalyysia. Menetelmässä havaintoja työstetään, analysoidaan ja tulkitaan siten, että niiden pohjalta voidaan tehdä johtopäätöksiä. Toteutuksessa haastattelijan luovuus ja tiedon kerääminen on jo osa analysointia. (Polit & Beck 2012, 556.) Aineiston analyysiä voidaan kuvata kolmivaiheiseksi prosessiksi: 1) aineisto pelkistetään 2) aineisto ryhmitellään ja 3) luodaan teoreettisia käsitteitä (Tuomi & Sarajärvi 2009, 108).

Aloitettiin lukemalla sisällönanalyysin litteroitu teksti läpi useamman kerran. Aineisto jaettiin ja työstettiin tahoillamme. Aineistosta etsittiin merkitseviä ilmaisuja. Tuomi ja Sarajärvi toteavat, että laadullisessa tutkimuksessa aineistosta nousee esille paljon kiinnostavia asioita, joita jätetään pois tutkimuksesta, elleivät ne kuvaile juuri siinä tutkimuksessa valittua tutkittavaa ilmiötä (Tuomi & Sarajärvi 2018, 104.) Yhdessä pohdittiin, mitkä ilmaisut ovat merkitseviä juuri tässä opinnäytetyössä. Aineistosta rajattiin sellaiset ilmaisut pois, jotka eivät vastanneet tutkimuskysymyksiin tai olleet merkityksellisiä tämän opinnäytetyön kannalta.

Sisällönanalyysiä jatkettiin analysoinnin teemoittelulla, jossa tekstimuotoon kirjoitettu aineisto tiivistetään tutkimuskysymysten ohjaamana ja ryhmitellään uudeksi

johdonmukaiseksi kokonaisuudeksi (Tuomi & Sarajärvi 2018, 91-93.) Tämän jälkeen alleviivattiin samaa tarkoittavat asiat käyttäen eri värejä. Näin oli helppo palata oikeaan kohtaan myöhemmin. Kun aineisto oli tiivistetty tutkimuskysymysten ohjaamana, sen pituus oli 20 sivua, rivivälillä 1,5. Tämän jälkeen aineiston sisällönanalyysia jatkettiin luokittelulla, jossa aineistosta määritellään erilaisia luokkia (Tuomi & Sarajärvi 2009, 93.) Luokittelussa voidaan muodostaa ala- ja yläluokkia, jotka yhdistetään ja nimetään sisällön mukaan. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 95-109.) Menetelmän avulla voidaan kuvata kiinnostuksen kohteena oleva asia tiivistetyssä muodossa, joka vastaa tutkimuskysymyksiin (Kylmä & Juvakka 2012, 113). Analyysivaiheessa tutkijan päätehtävä on selvittää tutkimuksen sisäistä rakennetta ja merkityksiä (Hirsjärvi & Hurme 2011, 168). Se on tutkimuksen ydinasia ja tärkeä vaihe, jolloin on vastauksia saatavissa. (Hirsjärvi ym. 2013, 221). Luokittelusta muodostui siinä vaiheessa seitsemän eri taulukkoa. Haluttiin vielä selkeyttää aineistoa, joten lähdettiin yhdistelemään taulukoita kolmeen eri kategoriaan, mukailen tutkimuskysymyksiä. Loppujen lopuksi sisällönanalyysien viimeisessä vaiheessa luokittelusta muodostui kaksi taulukkoa, joissa on merkitty yläluokat, alaluokat ja autenttiset ilmaukset antamaan esimerkkejä aineistossa. Analyysin pohjalta opettajien kokemukset järjestäytyivät kahteen osa-alueeseen, jotka ovat 1) Helmi oppimisympäristönä ja 2) opettaminen Helmessä (taulukko 1 ja 2, liite 5). Nämä taulukot ovat sivumäärältään viisi sivua pitkä. Kehittämisehdotukset kerättiin omaan taulukkoon (taulukko 3, liite 6), joka on sivumäärältään viisi sivua pitkä.

6 OPETTAJIEN KOKEMUKSET

6.1 Opettajien kokemukset Helmestä oppimisympäristönä

Opettajien kokemuksista nousi seitsemän yläluokkaa, jotka kuvasivat Helmeä oppimisympäristönä. Luokat olivat 1) rakenteeltaan toimiva, 2) käytettävyydeltään helppo ja yhteisöllinen, 3) palkitseva, 4) välillä rauhaton, 5) viileä, 6) hyvä sijainti, 7) haastava logistiikka. Liitteenä olevasta taulukosta (taulukko 1, liite 5) yläluokkien lisäksi ilmenee alaluokat ja autenttiset ilmaisut opettajien kokemuksista Helmestä oppimisympäristönä. Alla olevassa kuviossa 3 havainnollistetaan opettajien kokemuksia Helmestä oppimisympäristönä kuvaavat yläluokat.

KUVIO 3. Opettajien kokemuksia Helmestä oppimisympäristönä kuvaavat yläluokat

Rakenteeltaan toimiva

Useimmat vastaajat kokivat Helmen rakenteeltaan toimivana, koska Helmi on muuntautumiskykyinen, tilava, viehättävä ja Helmi luo mahtavat puitteet opetukselle. Helmi on juuri saneerattu ja kunnostettu. Helmessä on hyvin tilaa toteuttaa opetusta. Ei ole ahdasta, eikä tarvitse miettiä mihin saa opiskelijoita mahtumaan. Haastateltavien mukaan tilaa on helppo jakaa eri osiin. Helmessä koettiin olevan

hieno tekniikka, erityisesti äänentoistojärjestelmä mainittiin riittäväksi. Helmi koettiin turvallisena ympäristönä. Kokonaan remontoituja tiloja koettiin voivan ylepeänä esitellä niin opiskelijoille kuin Tredussa vieraileville. On hienoa, kun on panostettu Helmen kaltaiseen oppimisympäristöön.

Aina kun tulee näitä vieraita niin ylpeydellä voi tilaa esitellä.

Käytettävyydeltään helppo ja yhteisöllinen

Helmi koettiin kodikkaaksi, kun siellä on mahdollista tarjoilla kahvia ja valmistaa pientä purtavaa. Lisäksi tiloja on sisustettu kodinomaisemmaksi muun muassa keinutuoleilla ja matoilla. Opettajat kokivat Helmen olevan oppimisympäristönä aito kohtaamispaikka asiakkaiden ja opiskelijoiden kesken. Sosiaalisena ympäristönä opettajat kokivat Helmen helppona, rentona ja yhteisöllisenä paikkana. Erään haastateltavan mukaan hyvä fiilis tukee myös oppimista.

Aito kohtaaminen asiakkaiden ja opiskelijoiden kesken.

Palkitseva

Helmi koettiin antoisaksi ja mielekkääksi, koska opiskelijoiden oppiminen on siellä syvällisempää. Helmi koettiin myös palkitsevana. Sekä opettajat, opiskelijat että asiakkaat viihtyvät.

Mä koen että se on hirveen palkitsevaa, ja näen että asiakkaat saavat paljon ja mä näen että opiskelijat saavat paljon.

Ajoittain rauhaton

Opettajat kokivat, että Helmi voi olla oppimisympäristönä levoton, jos on yhtä aikaa eri tapahtumia meneillään. Harmillisiksi koettiin tilojen päällekkäiset varaukset, jotka aiheuttavat rauhattomuutta. Haastateltavat toivoivat, että ei tarvitsisi perua sovittuja tapaamisia tai muuttaa suunniteltua toimintaa. Kahden haastateltavan mukaan Helmen akustiikka voisi olla parempi. Huonosti kuulevilla voi olla haasteita pysyä mukana opetuksessa. Lisäksi ilmastointilaitteet saattavat huimista taustalla häiritsevästi. Eräs haastateltava pohti Helmen olevan pelottava

erilaisuutensa takia. Opettaja pohti, että Helmi saattaa myös tuntua vaativamalta luokkahuoneeseen verrattuna. Useampi haastateltava koki, että autenttinen oppimisympäristö ei välttämättä ole kaikille opettajille mieluinen.

Tuplabuukkauksen vuoksi piti kolistella ja siirtää pöytiä pois ja se teki siitä semmosen levottoman.

Viileä

Yksi haastateltava koki, että Helmi on etenkin talvella viileä tila. Lämpötila voisi olla korkeampi.

Hyvä sijainti

Helmen sijainti koettiin hyväksi, jonne on helppo saapua julkisilla yhteyksillä. Yksi haastateltava kuvasi, että lähellä on potentiaalisia asiakkaita, joiden on helppo tulla mukaan järjestettyyn toimintaan.

Haastava logistiikka

Toisaalta osa opettajista kokivat sijainnin hankalaksi oppilaitoksen sisällä, koska optetusvälineitä ei välttämättä ole välittömässä läheisyydessä.

6.2 Opettaminen Helmessä

Opettajien kokemuksista opettamisesta Tredun Helmessä nousi yhteensä kymmenen yläluokkaa, joista kuusi yläluokkaa kuvaavat varsinaista opiskelijoiden opettamista Helmessä. Neljä yläluokkaa kuvaavat enemmän opetuksen järjestyihin liittyviä asioita. Yläluokat ovat havainnollistettu kuvioissa 4a ja 4b. Liitteenä olevasta taulukosta (taulukko 2, liite 6) yläluokkien lisäksi ilmenee alaluokat ja autenttiset ilmaisut opettajien kokemuksista opettamisesta Helmessä.

Opettamista kuvaavat yläluokat ovat 1) opettaminen edellyttää erilaista etukäteissuunnittelua, 2) pedagogisena lähestymistapana tekemällä oppiminen 3) valmentava opettajuus, 4) reflektio, 5) oppimista tukeva arviointi, 6) opettajilta vaadittavat

ominaisuudet. Alla olevassa kuviossa 4a havainnollistetaan tutkimustuloksista nousseita yläluokkia.

KUVIO 4a. Opettamista Helmessä kuvaavat yläluokat.

Opettaminen edellyttää erilaista etukäteissuunnittelua

Opettamista edeltää huolellinen suunnittelu, jonka lähtökohtana on lähihoitajatutkinnon ammattitaitovaatimukset. On mietittävä tavoitteet sekä opiskelijoille että asiakastilanteille. Näkemyksissä nousi myös esille hyvän suunnittelun merkitys sekä selkeiden kokonaisuuksien luominen. Opettaja valmistelee tapahtumat yhdessä opiskelijoiden kanssa ennen asiakastilanteita. Lisäksi opettajan vastuulla on varasuunnitelman miettiminen muuttuvien tilanteiden varalle. Toteutuakseen asiakastilanne vaatii edeltävästi yhteistyötä ja kommunikointia eri tahojen kanssa.

Pitää suunnitella, valmistautua henkisesti, miettiä taustalle plan B.

Pedagogisena lähestymistapana tekemällä oppiminen

Tuloksista nousi, että opettajien käyttämä keskeinen pedagoginen lähestymistapa on tekemällä oppiminen (learning by doing). Tässä oppimismuodossa tunnistettiin tärkeiksi asioiksi teorian soveltaminen käytäntöön. Eräs opettaja kuvasi, että opiskelija oppii huomattavasti enemmän itse tekemällä kuin tunnilla istumalla.

Tekemällä oppimista nimenomaan. Huomattavastihan enemmän sä opit itse tekemällä kuin tunnilla istumalla.

Valmentava opettajuus

Opettajat pitivät tärkeänä opiskelijoiden itseohjautuvuutta tukemalla opiskelijan omaa aktiivisuutta ja itsenäistä työskentelyotetta. Tähän kannustettiin esimerkiksi antamalla opiskelijalle vastuuta. Opettajan täytyy pyrkiä luottamaan opiskelijoiden kykyihin. Opiskelijat saavat itse oivaltaa asioita suunnittelun ja toteuttamisen muodossa. Opettajan on tärkeää toimia vuorovaikutuksessa opiskelijoiden kanssa. Opettaja on opiskelijan rinnalla kulkija, joka luo mahdollisuuden harjoitella muun muassa vuorovaikutuksen taitoja tulevaa ammattia varten. Useampi haastateltava korosti erilaisten opiskelijoiden huomioimista. Samaan ryhmään mahtuu sekä puheliaita että hiljaisia opiskelijoita. Jotkut opiskelijat tarvitsevat enemmän ohjausta kuin toiset. Useampien haastateltavien mukaan opettajan pitää osata olla myös puuttumatta. Eräs haastateltava kuvasi Helmessä opettamista sanoin:

ohjaa ja älä tee, neuvo ja älä tee.

Reflektio

Haastateltavien mukaan opettaja ohjaa opiskelijaa oman toiminnan reflektioon. Keskustelemalla asiakastilanteen jälkeen opiskelijoiden kanssa Helmessä, saa käsityksen siitä mitä opiskelija on oppinut. Useimmat haastateltavat pitivät reflektiota tärkeänä.

Jälkeenpäin keskustellen nii saa käsityksen, et mitä se opiskelija on siinä oppinut.

Oppimista tukeva arviointi

Osa vastaajista koki opiskelijoiden arvioinnin helppona. Arvioinnissa nähtiin tärkeänä sekä osaamisen että asenteen ja suhtautumisen arviointi. Opettajat kokivat, että Helmen oppimisympäristössä opiskelijan osaamisesta näkee kokonaisuuden, sekä suunnittelun että toteutuksen. Opetuksen ollessa lyhytaikaista arviointi on haasteellisempaa opettajien mielestä. Opettaminen Helmessä vaatii haastateltavien kokemusten mukaan substanssiosaamisen ammattitaitoa, johon voi peilata arvioidessaan opiskelijoiden toteuttamaa asiakastyötä Helmessä. Opiskelijan kohtaamistaitoja pystyy myös arvioimaan aidoissa asiakastilanteissa.

Haastateltavista osalla oli kokemusta näyttöjen toteuttamisesta Helmessä asiakastilanteissa. He kokivat näytöt hyväksi tavaksi toteuttaa arviointia myös Helmessä. Näyttöjen vastaanottaminen nähtiin hyväksi keinoksi arvioida osaamista sekä kyseessä oleva tutkinnonosan suorittamista. Helmessä opettaminen tuo esille käytännön osaajia eri tavalla kuin luokkahuoneessa.

Opettajilta vaadittavat ominaisuudet

Opettajuus Helmessä vaatii haastateltavien kokemusten pohjalta opettajalta organisointitaitoja, kykyä kannustaa opiskelijoita ja valmiutta osallistua itse käytännön työhön. Haastateltavien mukaan opettajalla on hyvä olla asiakasryhmän tuntemista. Lisäksi opettajalta vaaditaan epävarmuuden sietämistä, joustavuutta ja heittäytymistä.

Taustatyötä on paljon, joka vaatii työtä, että saadaan ei palaset loksahtamaan yhteen ja tilaisuus onnistumaan.

Minun pitää samalla hoitaa ne meidän asiakkaat ja samalla katsoa että opiskelijoilla on kaikki ok.

On kuntosaliryhmää ja pikkujoulua ja kehitysvammaisten virkistystoimintaa, omaishoitajien hemmottelujuttuja.

Vaatii opettajalta heittäytymistä koska se ei etene niin kuin on suunniteltu ja siihen tulee koko ajan muuttujia ihan joka suhteessa.

Opetusjärjestelyitä kuvaavia asioita nousi aineistosta neljä luokkaa, jotka ovat 1) yhteistyö tärkeää, 2) muutokset hidastavat toiminnan säännöllistämistä, 3) yhteisopettajuutta kaivataan ja 4) suunnitelmattomuus hankaloittaa opetuksen järjestämistä ja toteuttamista Helmessä. Alla olevassa kuviossa 4b havainnollistetaan tutkimustuloksista nousseita yläluokkia.

KUVIO 4b. Opetusjärjestelyihin liittyvät yläluokat

Yhteistyö tärkeää

Haastateltavien mukaan yhteistyö muiden Helmessä toimivien kanssa koettiin tärkeäksi. Yhteistyö palveluvastaavien kanssa koettiin hyvänä. Palveluvastaava toimii usein linkkinä uuden toiminnan käynnistämisessä.

Jos tulee uusi asiakasryhmä ja siihen tarvitaan opettaja ja opiskelija, palveluvastaava toimii linkkinä uuden toiminnan käynnistämiseen.

Muutokset hidastavat toiminnan säännöllistämistä

Toisen asteen ammatillisen reformin myötä muutoksia on tullut paljon, jotka hidastavat toiminnan säännöllistämistä. Lisäksi uusi vuosityöaika on vaikuttanut toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen.

Yhteisopettajuutta kaivataan

Tutkimustulosten perusteella opettajat näkivät puutteena yhteisopettajuuden tai opettajaparin puuttumisen. Opettajaparin puuttumisen huomaa erityisesti sairastapauksissa. Opettajat kokevat myös turvallisuuden lisääntyvän opettajaparin myötä.

Suunnittelemattomuus hankaloittaa opetuksen järjestämistä ja toteuttamista

Haastateltavien mielestä opetuksen järjestämistä Helmessä vaikeuttaa lukujärjestystyön epäselvyys ja suunnittelemattomuus. Lukujärjestystyön toimimattomuus hankaloittaa Helmen toiminnan säännöllistämistä.

6.3 Opettajien kehittämisideat

Opettajilta kysyttiin haastatteluissa myös kehittämisideoita Helmen toiminnan järjestämiseen ja opetukseen Helmessä. Opinnäytetyön tuloksena saatiin runsaasti erilaisia kehittämisideoita. Tärkeät kehittämis ehdotukset haluttiin esittää omana kappaleena tässä opinnäytetyössä. Opettajien haastatteluista nousseista kehittämis ehdotuksesta tehtiin taulukko 3, joka on esitetty liitteessä 6.

Lähihoitajakoulutuksen eri tutkinnonosat jalkautetaan Helmen oppimisympäristöön

Opettajat kokivat, että lähihoitajaopetuksen tulisi olla Helmessä säännöllistä ja johdonmukaista tietyssä tutkinnonosassa tietyillä teemoilla. Opetuksen tavoitteet nousevat valtakunnallisista tutkinnonperusteista, joten opiskelijoiden ohjausvastuuta lisättäisiin osaamisen lisääntyessä.

Helmessä opetusta voisi järjestää pitkin lähihoitajaopintoja, ohjausvastuun lisääntyessä osaamisen lisääntyessä.

Helmen toiminnan organisointia kehitetään

Opinnäytetyön haastattelujen perusteella Helmen toiminnan organisointiin kaivataan ryhtiliikettä. Haastatteluista nousi esiin lukujärjestyksen tärkeys. Selkeän mallin avulla olisi helpompaa organisoida toimintaa. Resursseja tarvitaan tarpeeksi opetustyöhön ja toiminnan kehittämiseen Helmessä. Suunnitelmallisuutta, toistuvuutta ja säännöllisyyttä koettiin tärkeäksi pohtia jatkossa.

Jos on mahdollista että lukujärjestyksessä suoraan laitetaan tänne esimerkiksi tunnit ja me tiedetään että tuossa on tuon ryhmän tunnit ja opetus niin me voitais sopia siihen asiakasryhmä.

Tämmönen tila ei saisi olla yhtään tyhjillään vaan sitä pitäisi pystyä hyödyntämään paremmin.

Helmen käytön laajentamista ajatellen sisäpihaa voisi hyödyntää sekä erilaisten asiakasryhmien toimintaa voisi yhdistää. Tarjottavien asiakaspalveluiden maksuja toivottiin selkeytettävän.

Täytyy myös olla iloinen siitä, että saadaan asiakkaita, jotka tulee mahdollistamaan sen opiskelijoiden ohjaamisen, että ei voida pyytää rahaa jos opiskelijat on opintojen alkuvaiheessa ja harjoittelevat suomen kielen taitoa tai ohjaamista ensimmäistä kertaa. On selkeä ero osaamisalan ja juuri opinnot aloittavan välillä.

Vuorovaikutteista toimintaa toivotaan lisää

Opettajat kokivat yhdeksi tärkeimmäksi asiaksi yhteisopettajuuden tai opettajaparityöskentelyn autenttisessa oppimisympäristössä opettaessa. Opettaja kokivat sen syventävän opettamista ja vähentävän epävarmuustekijöitä, myös turvallisuuden koettiin lisääntyvän. Lähes kaikki haastateltavat ottivat esiin yhteisopettajuuden ja yhteisen kehittämisen kysyttäessä kehittämisideoita Helmen toiminnasta.

taan. Opettajien mukaan opettajapari antaa mahdollisuuden yhteiseen pohdintaan ja kollegiaaliseen yhteistyöhön. Yhteisopettajuus mahdollistaa opettajien mukaan myös isojen opiskelijaryhmien jakamisen. Opiskelijaryhmien koko tulisi suhteuttaa toimintaan ja tässä yhteisopettajuus koettiin toimivaksi ratkaisuksi. Kahden eri substanssin omaavat opettajat voivat yhteisopettajuudella ohjata opiskelijoita monipuolisesti ja opiskelijat oppivat moniulotteisemmin opiskeltavan asian. Innostus myös tarttuu, jos opettajaparina on kokemattomampi ja kokenut asiakastyön tekijä. Myös mahdollisia pelkoja tai ennakkoluuloja opettajaparityöskentely ehkäisee tai estää. Eräs haastateltava kuvaili, että autenttisessa oppimistilanteessa yllättävät tilanteet ovat enemmänkin sääntö kuin poikkeus.

Yhteisopettajuutta pitäisi olla. Olen ollut sekä yksin että yhdessä toisen opettajan kanssa ja ehdottomasta koen että kaksi pitäisi olla toteuttamassa. Parityöskentely avainjuttu.

Yhteistyötä eri toimijoiden kanssa olisi jatkossa hyvä lisätä. Eri koulutus- ja osaamisalat voisivat tehdä yhteistyössä erilaisia tapahtumia. Yhteistyötä voisi tehdä myös kolmannen sektorin kanssa. Haastateltavat kokivat, että moniammatillista yhteistä toiminnan kehittämistä voisi olla nykyistä enemmän. Yhteisellä tekemisellä luodaan positiivista ilmapiiriä ja lisätään moniammatillista kollegiaalista yhteistyötä. Toivottiin lisää satsausta yhteisiin palavereihin ja selkeämpää vastuunjakoa opetuksen järjestämiseen Helmessä. Yhteiset sparraushetket määrittäisivät yhteisiä tavoitteita ja helpottaisivat yhteistyön tekemistä.

Positiivist boogia ja hyvää henkeä.

Markkinoiden tehostaminen

Kysyttäessä kehittämisideoita, esiin nousi myös Helmen palveluiden asiakasmaksut. Eri opiskeluvaiheessa olevat opiskelijoiden ohjausosaamisen taidot saattavat vaihdella paljon. Kaivattiin selkeyttä siihen, mistä palveluista maksua otetaan ja mistä ei. Koettiin, että esimerkiksi aloittavien opiskelijoiden ohjaamista asiakastilanteista ei maksua voi pyytää, kun taas osaamisala opiskelijoiden tapahtumista maksua voisi mahdollisesti pyytää. Asiakasymmärryksen huomioiminen asiakasryhmiä suunnitellessa on tärkeää, jotta asiakkaita saadaan Helmeen

ja he myös pysyvät asiakkaina. Kun opiskelijat toimivat ohjaajina, täytyy opettajan olla tilanteen tasalla ja tarvittaessa turvata asiakastyytyvää asiakasymmärrystä voisi hankkia esimerkiksi palvelumuotoilun avulla. Samalla voisi selvittää Helmen jalkauttamista vahvemmin osaksi kolmannen sektorin sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjoajia.

Osaamisalojen esittely opiskelijoille

Opettajien kokemusten mukaan Helmeä voisi hyödyntää aloittavien opiskelijoiden tutustuttamiseksi eri osaamisaloihin. Työskentely Helmessä opiskelujen alussa madaltaisi kynnystä tarttua käytännön työhön.

Nyt kun ihan ekavuotisten opiskelijoitten kanssa toteutetaan, niin se on varmaa aika fiksukin juttu, että sit se kynnyksellä teitä asioita madaltuu.

Opettajien täydennyskoulutustarve

Opettajat kokivat täydennyskoulutustarpeiksi sparrausta, kuntosalilaitteiden käyttökoulutusta, projektiosaamista, opetusmenetelmäkoulutusta, kommunikointimenetelmiä erityisryhmien ohjaukseen. Toisaalta koettiin myös, että lisäkoulutukseen ei ole tarvetta. Koettiin, että voitaisiin opettajien kesken jakaa kokemuksia, millä tavalla Helmeä on hyödynnetty opetuksessa.

Vois olla ihan semmonen vertaisjuttu vaikka opettajien kesken, et mitä siellä on tehty.

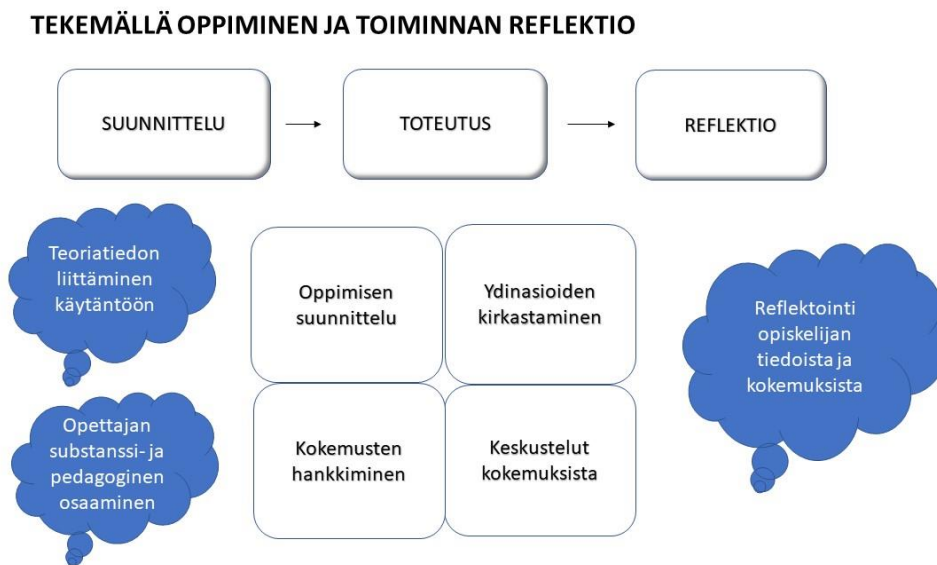
7 OPINNÄYTETYÖN TUOTOKSET

7.1 Konkreettiset tuotokset

Toimeksiantajan toiveena oli saada konkreettinen tuotos, jossa kuvataan, kuinka tutkimustuloksia voidaan viedä käytäntöön. Opinnäytetyön tuotoksena rakennettiin kolme erilaista kuviota, jotka ovat johdettu opettajien haastattelujen tutkimustuloksista. Kuviossa 5 kuvataan opettaminen autenttisessa oppimisympäristössä. Kuviossa 6 nähdään opetuksen järjestämiseen liittyvät elementit autenttisessa ympäristössä. Kuviossa 7 esitellään kuvitteellinen esimerkki lähihoitajaopiskelijoiden ohjaamasta toiminnasta ikäihmisille autenttisessa oppimisympäristössä. Tavoitteena toiminta, jossa voidaan tehdä yhteistyötä yli tutkinnonosien. Liitteissä 7, 8, ja 9 kuviot esitetään myös A4-kokoisina.

7.2 Tekemällä oppiminen ja toiminnan reflektio

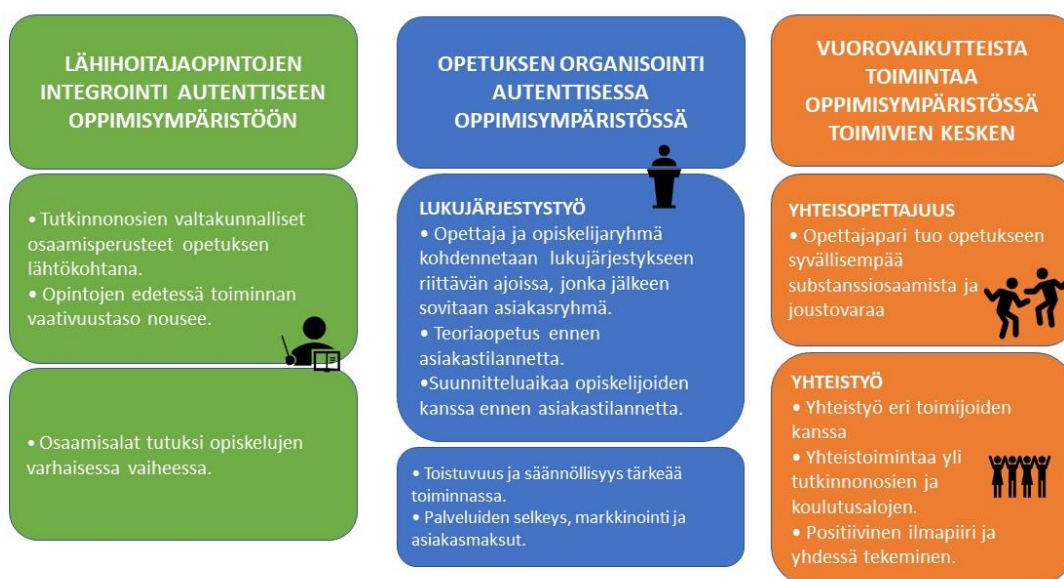
Kuviossa 5 kuvataan opettamista autenttisessa oppimisympäristössä. Pedagogiikkana käytetään tekemällä oppimista ja opiskelijan oman toiminnan reflektiota. Ammatillisessa koulutuksessa työpaikalla oppiminen aidoissa asiakastilanteissa luo edellytykset harjaantua tulevaa ammattia varten kohti ammattilaisuutta. Lisäksi haluttiin merkitä kuvioon tärkeäksi nähty opettajalta vaadittava ammatillinen osaaminen ja opettajaosaaminen, joka kuviossa näkyy opettajan substanssi- ja pedagogisena osaamisena.

KUVIO 5. Tekemällä oppiminen ja toiminnan reflektio

7.3 Opetuksen järjestäminen autenttisessa oppimisympäristössä

Kuviossa 6 kuvataan opetuksen järjestämisen elementit autenttisessa oppimisympäristössä. Tärkeiksi asioiksi nousi toiminnan organisointi, vuorovaikutteinen toiminta oppimisympäristössä toimivien kesken sekä valtakunnallisten tutkinnonperusteisiin ja osaamisvaatimuksiin pohjautuva sosiaali- ja terveystieteiden opetuksen integrointi autenttiseen oppimisympäristöön.

KUVIO 6. Lähihoitajatutkinnon opetuksen järjestäminen autenttisessa ympäristössä

Lähihoitajaopintojen valtakunnalliset osaamisperusteet määrittävät opetukselle tavoitteet ja ammattitaitovaatimukset, jotka ovat toiminnan taustalla. Ne vaikuttavat toiminnan sisältöön ja siihen minkäläisten asiakasryhmien kanssa toimitaan. Esimerkiksi Kasvun ja osallisuuden edistämisen tutkinnonosassa tavoitteena voi olla vuorovaikutus asiakkaan kanssa. Osaamisalan tutkinnonosan opiskelijat voivat toteuttaa toiminnan asiakasryhmän kanssa suunnittelusta alkaen.

Opetuksen organisoinnissa on tärkeää lukujärjestystyö. Opetus tulee suunnitella lukujärjestykseen hyvissä ajoin ja siihen tulee merkitä opiskelijaryhmä ja opettaja.

Sen jälkeen voidaan sopia asiakasryhmä toteutukseen. Lukujärjestystyössä tulee huomioida myös teoriaopetuksen sijoittuminen ennen asiakastilannetta sekä opiskelijoiden suunnitteluun ja ohjausharjoitteluun tarvittava aika. Opetuksen organisoinnissa olisi hyvä pyrkiä myös asiakasohjausten säännölliseen toteutumiseen, koska se olisi asiakaslähtöistä ja helpottaisi opettajan työtä. Mahdolliset asiakasmaksut tulisivat olla joustavia huomioiden ovatko opiskelijat aloittavia vai jo ammattiin valmistumisen kynnyksellä.

Vuorovaikutteista toimintaa pidetään opinnäytetyön tulosten mukaan tärkeänä asiana. Vuorovaikutteisessa toiminnassa toivotaan yhteisopettajuuden toteuttamista. Opettajapari tuo opetukseen syvällisempää substanssiosaamista ja joustonvaraa. Yhteistyötä pidetään tärkeänä yli tutkinnonosien ja kaikissa oppimisympäristössä toimivien kesken. Yhteistyön kautta saadaan oppimisympäristöön positiivista henkeä ja lisää yhdessä tekemistä.

7.4 Lähihoitajaopiskelijoiden ohjaama toiminta ikäihmisille

Opinnäytetyön tuloksia haluttiin konkretisoida käytännön esimerkillä. Toteutettavan asiakastoiminnan kohderyhmäksi valittiin ikäihmiset. Toimintaa toteuttaa lähihoitajaopiskelijat sosiaali- ja terveysalan ammatillisten opettajien ohjauksessa.

Kuviossa 7 kuvataan kuvitteellinen esimerkki opetuksesta autenttisessa oppimisympäristössä, jossa hyödynnetään opettajien ja lähihoitajaopiskelijoiden yhteistyötä yli tutkinnonosien. Ikäihmisten asiakastoiminnan esimerkissä toimintaan osallistuu lähihoitajan perustutkinnonosien opiskelijoita, jotka ovat juuri aloittaneet opiskelun tai ovat toisen vuoden opiskelijoita sekä valmistuvia osaamisalan opiskelijoita. Silloin toteutuisi kohtaaminen aloittavien opiskelijoiden, valmistuvien opiskelijoiden ja ikäihmisten kesken. Tämä toivottavasti herättää myös mielenkiintoa suuntautua ikäihmisten hoitotyöhön, johon osaajia tarvitaan.

Lähihoitajaopiskelijoiden ohjaama ikäihmisten toiminta

- yhteistyötä ja yhteisopettajuutta yli tutkinnonosien.

- KASVU= Kasvun ja osallisuuden edistäminen
- HYTO = Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen
- KOTO = Kotihoidossa toimiminen

KUVIO 7. Esimerkkinä lähihoitajaopiskelijoiden ohjaama toiminta ikäihmisille

Kuvion 7 mukaan Kotihoidossa toimiminen eli KOTO- tutkinnon osan opiskelijat vastaisivat toiminnan suunnittelusta ja ohjelman toteutuksesta. Opiskelijat olisivat myös mukana toteuttamassa ikäihmisten voima- ja tasapainoharjoittelua, johon ikäihmisillä on mahdollisuus osallistua toiminnan yhteydessä. KOTO -opiskelijoiden toimintaa ohjaa kaksi opettajaa; toinen ohjaa kuntosalin puolella fyysisen toimintakyvyn harjoitteiden ohjaamista ja toinen ohjaa muun ohjelman toteuttamista. Tässä toteutuisi KOTO tutkinnon osan valtakunnallisista tutkinnonperusteista osaamisvaatimukset; opiskelija osaa 1) suunnitella työtään ja tehdä yhteistyötä työryhmän ja verkoston kanssa. 2) toimia vuorovaikutuksessa asiakkaan ja hänen läheistensä kanssa 3) ohjata asiakasta arkiliikkumiseen ja fyysisen toimintakyvyn ylläpitoon ja edistämiseen.

Kasvun- ja osallisuuden edistämisen (KASVU) opiskelijat ovat yleensä juuri opiskelun aloittaneita opiskelijoita. He voisivat opettajansa johdolla markkinoida ikäihmisten toimintaa lähialueiden ikäihmisille ja myös saattaen avustaa ikäihmisiä toimintaan ja sieltä pois. Tässä toteutuisi KASVU tutkinnonosan valtakunnallisista tutkinnon perusteista osaamisvaatimukset; opiskelija osaa 1) toimia vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa. 2) ohjata ja avustaa päivittäisissä toiminnoissa.

Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistämisen (HYTO) tutkinnon osan opiskelijat voisivat mitata ikäihmisiltä verenpainetta, verensokeria ja hemoglobiinia opettajansa johdolla. Lisäksi voitaisiin toteuttaa asiakkaiden haastatteluja tai fyysisen toimintakyvyn mittauksia. Tässä toteutuisi HYTO tutkinnon osan valtakunnallisista tutkinnonperusteista osaamisvaatimus; opiskelija osaa käyttää alan työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja perushoidossa ja huolenpidossa.

Tässä ikäihmisten asiakastoiminnan esimerkissä yhdistettäisiin siis kolmen eri lähihoitajakoulutuksen tutkinnon osan opetus aidoissa asiakastilanteissa ja neljän eri opettajan yhteisopettajuus. Esimerkissä toteutuisi myös yhteisöllinen vuorovaikutus ikäihmisten ja nuorten välillä. Toiminta vaatii toteutuakseen resursseja suunnitteluun ja markkinointiin. Tässä esimerkissä halutaan toteuttaa opettajien kehittämis ehdotuksissa vahvasti esille noussutta yhteisopettajuutta.

8 POHDINTA

8.1 Opinnäytetyön eettisyys ja luotettavuuden tarkastelu

Opinnäytetyöhön liittyy aina eettisiä kysymyksiä, jotka pohjautuvat tässä tapauksessa laadullisen tutkimuksen perinteisiin. Eettisen pohdinnan voidaan ajatella liittyvän, esimerkiksi siihen, miten haastateltavia informoidaan. Lisäksi voidaan pohtia metodien luotettavuutta aineiston keräämisessä ja analyysissä. Toisaalta voidaan ajatella, että tutkimusetiikka on metodologinen seikka, jolloin kaikki tutkimukseen liittyvät valinnat ovat moraalisia valintoja. (Tuomi & Sarajärvi 2009, 128.)

Plagiointi on ajatusten ja ideoiden anastamista ja niiden esittämistä omilla nimillä vastoin tutkimuksen eettisiä pelissäntöjä (Vilka & Airaksinen 2003, 78). Tässä työssä on noudatettu tutkimuksen eettisiä periaatteita ja viitattu tiedon lähdeaineistoon tai tutkimusaineistoon lähdeviittaustavan mukaisesti. Tutkimukseen osallistuneille on esitetty suostumuslomake, jossa selvitetään tutkimuksen aihe, tutkimuksen tiedonkeruumenetelmä sekä tutkimustiedon käyttöä ja luottamuksellisuutta koskevat asiat. Tutkimukseen osallistuminen oli vapaaehtoista. Tutkimusluvut pyydettiin kirjallisesti. Kerätty aineisto on säilytetty ohjeiden mukaisesti ja tutkimukseen osallistujien tunnistetietoja kerrotaan vain harkitusti haastateltavien anonymiteetin suojaamiseksi. Ammatillisessa oppilaitoksessa työskentelevät haastateltavat olisivat tunnistettavissa, jos haastateltavista mainittaisiin ikä, sukupuoli, tarkempi koulutus tai kauanko he ovat työskennelleet organisaation palveluksessa. Siksi mainitsemme vain, että haastateltavat olivat kaikki sosiaali- ja terveystieteiden opettajia, jotka olivat opettaneet lähihoitajaopiskelijoita autenttisessa oppimisympäristössä Tredun Helmessä. Haastattelujen onnistumiseksi häiriötekijät pyrittiin poistamaan hankkimalla rauhalliset tilat haastatteluja varten.

Haastattelut olivat keskustelunomaisia ja teemat käytiin läpi tarpeen mukaan järjestystä vaihdellen. Haastateltava sai edetä omaan tahtiinsa ja haastattelijat seurasivat, että kaikki teemat käsiteltiin. Haastattelijat kysyivät tarvittaessa tarkentavia kysymyksiä haastateltavalta, joilla haastattelijat varmistivat ymmärtäneensä

kertomuksen oikealla tavalla. Näin haastattelijat pyrkivät lisäämään tutkimuksen luotettavuutta. Haastateltava sai aikaa pohtia vastauksiaan niin halutessaan.

Empiirinen aineisto muodostui varsin informatiiviseksi. Opinnäytetyön tutkimuskysymyksiin saatiin vastauksia, jotka palvelevat hyvin tämän opinnäytetyön tarkoitusta. Aineiston luokittelu alkoi toukokuussa 2019 ja valmistui elokuun 2019 lopulla, eli se vaihe tutkimuksen teossa kesti 4 kuukautta. Luotettavuutta on tässä työssä pyritty lisäämään käyttämällä luokitteluun paljon aikaa, jotta saataisiin kaikki arvokkaat tutkimustulokset talteen. Lisäksi aineiston litterointi tekstimuotoon tehtiin tarkasti. Nauhoitukset olivat hyvälaatuisia ja haastattelut kuuluivat selkeästi. Haasteena oli litteroidun aineiston purkaminen runsauden vuoksi. Uskottavuuteen heikentävästi vaikuttaa se, että kumpikaan opinnäytetyön tekijöistä ei ole tottuneita laadullisen tutkimusmenetelmän käyttäjiä. Tämä on voinut vaikuttaa analyysin täsmällisyyteen.

Koko tutkimuksen ajan pidettiin kohdeorganisaation yhteyshenkilöön yhteyttä sähköpostilla opinnäytetyön ja tutkimuksen etenemisestä. Yhteisessä palaverissa 15.8.2019 esiteltiin alustavia tutkimustuloksia opettajien kokemuksista. Palaverissa sovittiin myös alustavasti tutkimustulosten esittämisestä Tredun päälliköille ja mahdollisuuksien mukaan myös Tredun sosiaali- ja terveydenhuollon opettajille. Opetusjärjestelyä koskeviin haasteisiin pyrittiin vastaamaan tuotoksessa.

Opinnäytetyön luotettavuutta lisää se, että opinnäytetyön tekijöinä oli sekä kohdeorganisaation sisällä työskentelevä että ulkopuolisessa organisaatiossa työskentelevä, jolloin oli helpompaa suhtautua neutraalisti tutkimukseen. On huomioitavaa, että tässä opinnäytetyössä pystyttiin selvittämään vain yhden oppimisympäristön toimivuutta.

8.2 Keskeiset tulokset ja johtopäätökset

Opetus on tänä päivänä jatkuvan muutoksen kourissa ammatillisen koulutuksen reformin myötä. Ammatillisen koulutuksen reformin tuomat muutokset asettavat opetukselle uusia haasteita ja kehittämistarpeita.

Aineistonkeruu toteutettiin laadullisena tutkimuksena haastatteleamalla yhdeksää Tredun Helmessä toimintaa toteuttavaa opettajaa. Opinnäytetyössä oli pääpainona kartoittaa opettajien kokemuksia opettamisesta Tredun Helmessä, mutta tutkimuksessa selvitettiin myös miten Helmi koettiin oppimisympäristönä.

Opinnäytetyön tulokset ovat yhtenäisiä aikaisemman tutkimus- ja teorian tiedon kanssa siinä, että autenttiossa oppimisympäristössä tekemällä oppiminen on tehokas pedagoginen menetelmä. Oppimisympäristöjä on tutkittu aika paljon, esimerkiksi Piispanen 2008; Kuuskorpi 2012 ja Manninen ym. 2007, mutta ammatillisen opettajan kokemukset autenttiossa näkökulmasta on jäänyt niissä vähemmälle huomiolle.

8.2.1 Autenttinen oppimisympäristö

Haastattelujen tulosten mukaan Helmi koettiin autenttiossa oppimisympäristönä toimivaksi toteuttaa lähihoitajakoulutuksen opetusta. Helmi on rakenteeltaan toimiva ja käytettävyydeltään helppo sekä yhteisöllinen. Helmi koettiin myös antoisaksi ja mielekkääksi, koska opiskelijoiden oppiminen on siellä syvällisempää. Helmi koettiin myös palkitsevana. Sekä opettajat, opiskelijat että asiakkaat viihtyvät. Toisaalta Helmi koettiin välillä rauhattomaksi, jos siellä on useita tapahtumia samaan aikaan. Lämpötila koettiin etenkin talvella viileäksi. Opetusvälineiden saatavuus koettiin haasteelliseksi, koska niitä joutuu hakemaan muualta. Helmen sijainti koettiin hyväksi, mihin on helppo saapua julkisilla yhteyksillä.

Oppimista tukeva oppimisympäristö mahdollistaa erilaiset toiminnot huomioiden käyttäjän taidot ja sen hetkisen kehitystason. Se myös ohjaa oppijaa ja tukee

oppijan sosiaalista vuorovaikutusta sekä suuntaa tarkkaavaisuutta. Oppimista tukeva ympäristö tarjoaa muun muassa muistamista tukevia ajattelun tukivälineitä. Siinä oppija voi saavuttaa tason, johon ei yksinään pääsisi. (Manninen ym. 2007, 54.) Autenttisessa oppimisympäristössä tarjotaan opiskelijalle mahdollisuus todellisten ongelmien ratkaisemiseen ja opiskelija kytketään osaksi asiantuntijoiden työskentelykulttuuria. Autenttisena oppimisympäristönä voidaan pitää esimerkiksi työssä oppijan opiskeluympäristöä, jossa oppija työskentelee varsinaisten ammattilaisten ohjaamana. Oppijalta voidaan vaatia tutkivaa otetta, joka harjoittaa ajattelun taitoja ja metakognitiivisia taitoja. Opettaja voi ohjata opiskelijoita asiantuntijatiedon lähteille tai tuoda asiantuntijayhteisön osaksi opintokokonaisuutta. (Rule 2006.) Opettajat kokivat Tredun Helmen ympäristön monipuolisena ja muuntautumiskykyisenä, jossa on opiskelijoiden kanssa voi toteuttaa erilaisia asiakastilanteita.

Ammatillisen koulutuksen ja työelämän lähentämiseksi tarvitaan oppimisympäristöjä, jossa luodaan työelämän kaltaiset olosuhteet jo opiskelun aikana. (Kangas 2018) Oppiminen on kokonaisvaltainen ja jatkuvasti kehittyvä prosessi, jossa vastuu oppimisesta on siirtynyt yhä enemmän oppijalle. Myönteisen oppimiskokemuksen tekijät ammatillisessa koulutuksessa ovat Tapanin ja Salosen tutkimuksen mukaan autenttiset oppimisympäristöt, yhteistoiminnallisuus ja teoriaperusteisuus, joista opettaja ohjaa dynaamisen oppimiskokonaisuuden (Tapani & Salonen 201, 43.) Nämä asiat nousevat esiin myös opettajien haastatteluissa. Tapanin ja Salosen tulosten mukaan ammatillisen koulutuksen opiskelijat odottavat opettajilta ammattialan esimerkkinä toimimista sekä ohjausta ja oppimisen asiantuntijuutta (Tapani ja Salonen 2019, 43). Tredun Helmessä toimineet opettajat korostivat myös haastatteluvastauksissaan, että opettajalta tarvitaan sekä substanssi- että pedagogista osaamista aidoissa asiakastilanteissa opettaessa.

Piispanen väitöskirjan mukaan oppimisympäristössä tärkeänä tekijänä on välineiden saavutettavuus (Piispanen 2008). Tämän tutkimuksen tuloksista taas nousi, että opetusvälineiden hankala logistiikka koettiin haasteelliseksi, koska niitä joutuu hakemaan muualta, joten kehittämisehdotuksena esitämme, että välineiden

sijoittelua kehitettäisiin suunnittelemalla jonkinlaista prosessia helpottamaan välineiden saatavuutta.

Helmi on moderni oppimisympäristö. Adedokun, Parker, Henke, & Burgess, 2017 kertovat artikkelissaan, että oppilaitokset uudistavat oppimisympäristöjään joustaviksi tiloiksi, jotka tukevat oppijakeskeistä ohjausta. Näiden tilojen todellisesta vaikutuksesta opiskelijoiden oppimistuloksiin tiedetään kuitenkin vähän. (Adedokun ym. 2017) Tämän opinnäytetyön tutkimustuloksissa opettajat kokivat Helmen oppimisympäristön joustavaksi. Helmessä voi toteuttaa erilaista opetusta kuin luokkahuoneessa. Helmi koettiin oppimisympäristönä aidoksi, rennoksi ja yhteisölliseksi. Adedokun ym. tutkimuksessa opiskelijat kertoivat, että joustava tila paransi heidän oppimiskokemustaan verrattaessa perinteisiin luokkahuoneisiin (Adedokun ym 2017). Tässä opinnäytetyön tutkimuksessa opettajat kokivat pääsevänsä opiskelijoiden kanssa aitoon vuorovaikutukseen ja syvällisiin keskusteluihin Helmen oppimisympäristössä. Rentoa oppimisympäristöä luo opettajien mielestä juuri tilojen mukautuvuus, kodikkuus sekä yhteisöllinen toiminta.

Tredun Helmen autenttinen oppimisympäristö koettiin toimivaksi, monipuoliseksi, yhteisölliseksi ja palkitsevaksi kohtaamispaikaksi. Helmessä toimivat haastattelut toivoivat oppimisympäristöä hyödynnettävän enemmän. Esitämme kehittämissuhteena, että oppimisympäristöön ja siellä tapahtuvaan opetukseen pidettäisiin opettajille perehdytystä, jotta useampi opettaja voisi hyödyntää Helmeä opetuksessaan ja lähihoitajaopiskelijat pääsisivät toimimaan jo opintojen aikana enemmän oikeissa asiakastilanteissa. Perehdytystilanteen yhtenä osana olisi myös Helmen tekniikan käytön perehdytystä, joka nousi haastatteluissa toiveena esiin.

Opettajien haastatteluissa ilmeni, että Tredun Helmi on oiva ympäristö tutustuttaa nuoria opiskeluaan aloittavia lähihoitajaopiskelijoita ikäihmisiin ja heidän kohtaamiseensa. Aappolan tekemässä tutkimuksessa toisen vuoden lähihoitajaopiskelijoiden innostus ja kiinnostus vanhustyötä kohtaan lisääntyi ikäihmisten kotikäyntitoiminnan jälkeen (Aapponen 2017,71.) Väestön vanheneminen on Suomessa ajankohtaista ja tuo lähivuosina lisäpalvelutarvetta vanhustenhuoltoon ja vanhustyön tekijöitä tarvitaan enenemissä määrin lisää. Osaavan ja ammattitaitoisen

hoitohenkilöstön rekrytointi muodostuu tulevina vuosina haasteeksi vanhusten määrän ja hoivatarpeen lisääntyessä sekä hoitoalan henkilöstössä tapahtuvan eläköitymisen vuoksi, joten sosiaali- ja terveysalalle hakeutumisen vetovoimaisuutta tulisi pyrkiä lisäämään. (Aapponen 2017, 69.) Tämän opinnäytetyön tuotoksissa esitämme kehittämissuunnitelmana, että Tredun Helmen toiminnassa yhteistyössä toimisivat alkuvaiheen opiskelijat ja jo ammattiin valmistumisen kynnyksellä olevat opiskelijat aidoissa asiakastilanteissa. Näin toteutuisi myös opettajien haastatteluissa noussut kehittämissuunnitelma lähihoitajaopiskelijoiden eri tutkinnonosien opetuksen jalkauttamisesta Tredun Helmeen.

8.2.2 Tekemällä oppiminen ja reflektio opettaessa autenttisessa oppimisympäristössä

Opinnäytetyön tutkimuksen tulosten mukaan opettajat kokivat, että opettaminen vaatii erilaista etukäteissuunnittelua. Pedagogisena lähestymistapana opettajat käyttivät Helmessä tekemällä oppimista. Opettajat kokivat, että ammatillisessa koulutuksessa voidaan hyödyntää valmentavan opettajuuden elementtejä. Opettaja voi ohjata opiskelijaa oman toiminnan pohdintaan reflektion avulla. Yhteistyö muiden Helmessä toimivien kanssa koettiin tärkeäksi. Haastatteluissa tuli esiin, että muutokset hidastavat toiminnan säännöllistämistä. Suunnittelemattomuus hankaloittaa opetuksen järjestämistä ja toteuttamista Helmessä. Opettajat kaipaavat opettajaparia ja yhteisopettajuutta. Helmessä voidaan toteuttaa oppimista tukevaa arviointia eli tutkinnonosien näyttöjä.

Erilaiset oppimisympäristöt muuttavat ehkä opetuksen menetelmiä, mutta eivät juurikaan tavoitetta tai sisältöä (Mäkitalo & Wallinheimo 2012, 30–31). Selkeät tavoitteet tai tavoitteiden asettelut antavat suunnan opiskelulle ja auttavat sekä opiskelijaa että kouluttajaa roolissaan (Mäkitalo & Wallinheimo 2012, 30–31). Tässä opinnäytetyössä opettajien kokemusten mukaan tekemällä oppiminen on hyvä pedagoginen menetelmä Helmessä opettaessa. Oppimisen tueksi tarvitaan aitoja työtilanteita, ongelmanratkaisuun perustuvaa pedagogiikkaa, perehtymistä asiakkaiden palvelutarpeeseen ja asiakastilanteiden harjoittamista oikeiden asiakkaiden kanssa (Aapponen 2017, 68).

Sosiaali- ja terveystieteiden perustutkinnon suorittanut lähihoitaja työskentelee yhä enemmän itsenäisesti ja tekee päätöksiä potilaidensa hoidon tarpeesta. Opettajien kokemusten mukaan autenttinen oppimisympäristö luo opetukselle ympäristön, jossa päästään syvällisempään oppimiseen ja voidaan harjoitella päättelykykyä aidoissa asiakastilanteissa. Rulen mukaan aito oppiminen tapahtuu yhteisön keskuudessa missä opiskelijalle annetaan mahdollisuus todellisten ongelmien ratkaisemiseen työskentelyn ja ajattelun kautta. Toiminta jäljittelee reaali maailmaa ja oppiminen tapahtuu merkityksellisissä aidoissa tilanteissa, jolloin opiskelijan osaaminen laajenee (Rule 2006.) Tämä tuli hyvin esiin myös tutkittavien haastatteluissa. Monet korostivat opiskelijan oman tekemisen tärkeyttä ja opettajan roolia sivusta seuraajana ja valmentajana. Opettaja antaa opiskelijan tehdä päätöksiä itsenäisesti ja opettaja on tarvittaessa opiskelijan saatavilla.

Romiță & Elenan (2014) artikkelissa tuodaan esille opetuskäytäntöjä autenttisen oppimisen kehittämiseksi. Oletuksena heillä oli, että aitoja oppimiskokemuksia ovat ne, jotka ovat oppijan kannalta henkilökohtaisesti merkityksellisiä ja sijaitsevat sopivassa sosiaalisessa ympäristössä. (Romiță & Elena, 2014.) Tässä tutkimuksessa Helmen autenttista oppimisympäristöä pidettiin tärkeänä oppimisen kannalta, koska Helmessä on helppoa harjoitella sosiaalisia valmiuksia ja vuorovaikutusta tulevaa ammattia varten. Romiță & Elenan artikkelissa esitetään viisi tapaa, jolla voidaan tukea aitoa oppimista. Tarjoamalla opiskelijoille valmennusta ja työkaluja kriittisinä aikoina sekä rohkaisemalla opiskelijoita sanoittamaan tietonsa ja ajatuksensa voidaan edistää aitoa oppimista. Opettajan tulisi myös luoda puitteet yhteistyön järjestymiselle ja mahdollistaa opiskelijoille teknologian käyttömahdollisuuksia. Lisäksi opiskelijoille täytyy tarjota mahdollisuus reflektoida oppimaansa. (Romiță & Elena, 2014.) Nämä tulokset tukevat tässä opinnäytetyössä saatuja tuloksia. Helmessäkin suunnitellaan, toteutetaan ja reflektoidaan opittua. Tässä opinnäytetyössä ei käsitelty teknologian käyttömahdollisuuksia.

Oppimisessa vaaditaan tiedon kriittistä käsittelyä. Opettajana on hyvä osoittaa ammattitaidon rakentuvan tiedon hankintaan ja käsittelyyn, eikä niinkään tiedon omistamiseen. Tieto myös muuttuu jatkuvasti. Kun yksilö ymmärtää ja on aidosti motivoitunut, tapahtuu merkityksellistä tiedon rakentamista reflektion kautta

(Stenberg 2011, 41- 44.) Jos opiskelijalle ei ole luonteenomaista keskustella asiakastilanteen jälkeen koko ryhmän kanssa, voi reflektiota tehdä myös kirjallisesti. Opiskelija voi pohtia kirjoittamalla mitä teki, mitä ajatteli, mitä tunsu, miksi niin tapahtui ja miten asia eteni. Reflektio toimii tällöin ymmärtämisen työkaluna, ja ai-dot kokemukset ja niiden kautta identiteettityön tekeminen ovat tie kehittymiseen, avoimuuteen ja ammatilliseen kasvuun. (Stenberg 2011, 44).

Aikaisemman tutkimuksen mukaan lähihoitajakoulutuksen aikaisia merkityksellisiä kokemuksia opiskelijoille muodostui vanhustyön kohtaamisessa ja osaamisen kehittämisessä (Luukka 2007, 3). Näitä kokemuksia on hyvä opettajan tarjota opiskelijoille autenttisessa oppimisympäristössä, esimerkiksi Tredun Helmessä. Lähihoitajakoulutuksen aikana ammatti-identiteetti ja toimintamallit kehittyvät oppimiskokemusten kriittisen reflektion kautta. (Luukka 2007, 3).

Jotta tekemällä oppiminen ja reflektointi voivat toteutua, täytyy lukujärjestystyössä opetustunnit järjestää opiskelijoiden lukujärjestykseen ajoissa. Opettajien haastatteluissa nousi vahvasti opettamisen lähtökohdaksi suunnitelmallisuus ja toiminnan organisointi. Koettiin, että Helmen oppimisympäristön toiminnan suunnittelua mietittäisiin enemmän ennen kuin toimintaa toteutetaan. Osaamisalaopetuksessa Helmessä järjestettävän opetuksen suunnittelu toteutui hyvin tai joko- seenkin hyvin, mutta lähihoitajatutkinnon perusosien opetuksessa, opetuksen suunnittelu Helmessä koettiin haasteelliseksi. Tärkeää olisi, että opetuksen järjestämistä tietyllä asiakasryhmällä koordinoi yksi tai kaksi henkilöä ja opetusta järjestävät opettajat pysyvät samana. Tämä on tärkeää sekä opiskelijoiden että asiakasryhmän kannalta. Suunnitteluvaiheessa ja lukujärjestyksiä tehdessä, täy- tyy huomioida, että teoriaopetusta ja opiskelijoille suunnittelu-aikaa ja ohjaushar- joitteluaikaa annetaan tarpeeksi. Opiskelijat täytyy valmistaa tilanteeseen ennen kuin se voidaan mahdollistaa. Kehittämissuhteena esitämme, että ennen asiakastilannetta on lukujärjestykseen sijoitettu teoriaopetusta ja suunnitteluai- kaa asiakastilanteen suunnitteluun ja ohjaukseen. Varsinaisena asiakaspäivänä opetustunteja tarvitaan tilojen järjestelyyn, toiminnan toteuttamiseen ja siivoami- seen. Sekä vielä opetustilanteen jälkeen opetustunteja, joissa asiakastilanne pu- retaan, keskustellaan ja toiminnan reflektio toteutuu. Asiakasryhmä tulisi sopia

vasta sen jälkeen, kun lukujärjestykseen on sijoitettu opettaja, opiskelijaryhmä ja opetustunnit.

8.2.3 Opettajana autenttisessa oppimisympäristössä

Opettajuus Helmessä vaatii haastateltavien kokemusten pohjalta opettajalta organisointitaitoja, kykyä kannustaa opiskelijoita ja valmiutta osallistua itse käytännön työhön. Haastateltavien mukaan opettajalla on hyvä olla asiakasryhmän tuntemista. Lisäksi opettajalta vaaditaan epävarmuuden sietämistä, joustavuutta ja heittäytymistä.

Valmentava opettajuus sopii hyvin autenttisessa oppimisympäristössä toimimiseen, koska opettaja ohjaa opiskelijan oman toiminnan reflektiota. Valmentajan toiminta muodostuu kysymysten esittämisestä, aktiivisesta kuuntelusta, dialogista ja palautteenannosta (Leikas 2018, 38-39). Myös Opetus- ja kulttuuriministeriön mukaan opettajien rooli muuttuu reformin myötä merkittävästi, opettamiskeskeisestä oppimiskeskeiseksi eli valmentajaksi, mentoriksi ja tukijaksi (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018). Opinnäytetyön tulosten mukaan opettajana Helmessä toimiessa voidaan hyödyntää valmentavaa otetta ja opettajalta vaadittavat ominaisuudet tukevat myös valmentavien menetelmien käyttöä opettamisessa lähihoitajaopiskelijoita aidoissa asiakastilanteissa.

Asiakasryhmiä ohjattaessa opiskelijat pääsevät kohtaamisten kautta opiskelijat aitoon vuorovaikutukseen asiakkaiden kanssa ja saavat mahdollisuuden ammatillisten vuorovaikutus- ja havainnointitaitojen kehittämiseen, mitkä ovat avainasemassa lähihoitajan työssä. (Aapponen 2017, 71.) Opettaja toimii opiskelijan tautatukena ja tarvittaessa ohjaa opiskelijaa. Useat haastateltavat ottivat esiin opettajan roolin opiskelijan vierellä kulkijana. Opettajan pitää antaa opiskelijan viedä asiakastilannetta ja omata kykyä luottaa opiskelijaan. Oppimisympäristössä opiskelija saa turvallisesti myös epäonnistua ja harjoitella vuorovaikutustaitojaan rauhassa opettajan ollessa vastuussa turvallisuudesta. Leikaksen (2018, 71-73) mukaan kuuntelu vaatii opettajalta itsehillintää. Tämä tarkoittaa pidättäytymistä neu-

vojen antamisesta ja keskustelun suunnan määrittämisestä, mikä saattaa Leikkasen tutkimuksen mukaan olla haaste puhumaan tottuneille opettajille ja ohjaajille. Hyvässä oppimisympäristössä korostuvat opiskelijoiden erilaisuuden huomioiminen sekä vaihtoehtoisten oppimisen mahdollisuuksien tarjoaminen heille (Kumpulainen, Krokfors, Lipponen, Tissari, Hilppö & Rajala 2009, 69).

Autenttinen oppimisympäristö voidaan kuitenkin opettajan näkökulmasta kokea myös pelottavana tai se ei välttämättä sovi kaikille ammatillisille opettajille työympäristöksi. Opettajalla olisi hyvä olla historiaa käytännön työstä ja mahdollisesti myös valmiita asiakaskontakteja tai ainakin organisointitaitoja järjestää asiakastilanteita asiakaslähtöisesti. Asiakaslähtöisyys on tärkeää sekä opiskelijan että asiakkaan näkökulmasta. Toisaalta luodaan opiskelijalle oppimisympäristö, missä hän voi hankkia tarvittavaa osaamista ja taas toisaalta tarjotaan ja annetaan asiakkaille palveluita. Palvelut pitäisi myös pääsääntöisesti olla sen laatuista, että asiakkaat tulevat toistamiseenkin asiakkaiksi tai jos niistä pyydetään maksu, niin ne pitää täyttää jonkinasteiset laatuvaatimukset. Tässä opettajalla on päävastuu, että opiskelijan antama palvelu ja asiakkaan toiveet toteutuvat.

Opettajien haastatteluissa nousi vahvasti toive yhteisopettajuudesta tai opettajaparista Helmessä opettaessa. Kehittämisehdotuksena esitämme, että yhteisopettajuutta kehitetään ja kokeillaan. Opettajaresurssi voi olla myös kahdesta eri tutkinnonosasta, missä eri opiskeluvaiheissa olevat opiskelijat toimisivat yhteistyössä oikeiden asiakkaiden kanssa. Tämä toiminta voisi olla jatkuvaa ja säännöllistä, jolloin toteutuisi haastateltavien tutkimustuloksista nousseet toiminnan säännöllisyys ja projektimuotoisuuden väheneminen.

Opettajat halusivat tutkimustulosten mukaan lisätä yhteistyötä. Esitämme kehitysehdotuksena myös Helmessä toimivien yhteistyön lisäämistä esimerkiksi yhteisillä palaverilla tai sparrauksella. Yhteistyön lisääminen voisi myös edistää positiivisen ilmapiirin lisääntymistä ja yhteishenkeä. Yhteiset nopeatkin palaverit edistävät yhteistä asiaa.

Autenttista oppimista tapahtuu kaikkialla ja se on tehokas oppimisen muoto, jos sitä on tarjolla ja sitä osataan hyödyntää. Oppilaitosten ja yritysten välisissä yhteistöissä autenttisuus on niiden vahvuus, opiskelijalla säilyy motivaatio ja mielenkiinto oikeassa työympäristössä. Aidot työtehtävät asettavat laatuvaatimuksia, jotka opiskelijat haluavat kunnialla suorittaa.

8.3 Jatkotutkimushaasteet

Kehittämissideoita luotiin kuvioden muodossa työn tilaajalle. Tuotokset esiteltiin luvussa 7. Tuotoksina esitettyjä kuvioita voidaan mielestämme käyttää myös uutta lähihoitajaopintoihin liittyvää autenttista oppimisympäristöä perustaessa ja sen toimintaa käynnistäessä tai lähihoitajaopetuksen autenttisen oppimisympäristön tarkistuslistana.

Jatkotutkimuksen aiheita voisi olla opiskelijoiden kokemusten tutkiminen Tredun Helmen autenttisesta oppimisympäristöstä. Toinen jatkotutkimusaihe voisi olla Hyvinvointikeskus Tredun Helmessä toimimisen vaikutukset opiskelijoiden oppimiseen ja motivaatioon.

LÄHTEET

Aapponen, J. 2017. Lähihoitajaopiskelijoiden ja ikäihmisten aidot kohtaamiset kotihoidon digitaalisessa oppimisympäristössä – vetovoimaa vanhustyön koulutukseen. Ammattikasvatuksen aikakauslehti 3/ 2017. S. 67-43. Luettu 3.9.2019 Saatavilla: file:///E:/YAMK/eHealth/Ammattikasvatuksen%20aikakauslehti_lähoitajien%20digitaalinen%20oppimisympäristö%20kotihoitoon.pdf

Adedokun, O., Parker, L., Henke, J. & Burgess, W. 2017. Student perceptions of a 21st Century learning space. *Journal of Learning Spaces*, 6(1), 1–13.

Aksovaara, S. & Maunonen-Eskelinen I., 2012. Oppimisen iloa tukeva oppimisympäristö. Jyväskylän ammatillinen opettajakorkeakoulu. Verkkojulkaisu. Luettu 6.10.2018 Saatavilla: <http://oppimateriaalit.jamk.fi/ajatusliikkuu/>

Anttila, P. 2016. Käsillä tekeminen käsitteenä. *Futura* 3/2016, 6–19. Luettu 23.8.2019 <http://elektra.helsinki.fi/se/f/0785-5494/35/3/kasiannt.pdf>

Alasuutari, P. 2011. Laadullinen tutkimus 2.0. 4. painos. Tampere: Vastapaino

Björn, K. & Launiainen, H. 2013. Oppimiskulttuurien kohtaamisen haasteita. Teoksessa Savander- Rinne, C., Linfors, J., Lankinen, P. & Lintula, L. (toim.) Kehittyvät oppimisympäristöt. Metropolia ammattikorkeakoulun julkaisusarja. Taitotyöelämäkirjat 5, 46-53.

Downey, M. 2003. *Effective Coaching: Lessons from the Coach's Coach*. 2. painos. Texere. New York.

Eskola, J. & Vastamäki, J. 2007. Teemahaastattelu: opit ja opetukset. Teoksessa Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) 2. painos. Jyväskylä: PS-kustannus

Dewey, J. & Perhoniemi, T. (toim.) 2012. *Filosofian uudistaminen*. Tampere: Vastapaino.

Heiskanen, Mia. 2015. "Jotain nyt vaan puuttuu nuorten työelämätaidoista" Nuorten työtaitajavalmennus Porvoossa. Haaga Helia ammattikorkeakoulu. Yrittäjyyden – ja liiketoimintaosaamisen koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Luettu 26.11.2018. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/99990/Heiskanen_Mia.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2009. *Tutki ja kirjoita*. Helsinki: Tammi

Herrington, J., Reeves, T. & Oliver, R. 2010. *A Guide to Authentic e-learning*. NY: Routledge.

Kankkunen, P., Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. *Tutkimus hoitotieteessä*. Helsinki: Sanoma Pro

- Kangastie, H. 2018. Työelämäläheinen oppimisen tila-oppimista koulutuksen ja työelämän rajat ylittävästä toiminnassa. Lumen-lehti 1/2018, Lapin ammattikorkeakoulu. [URN:NBN:fi:amk-201804265567](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:fi:amk-201804265567)
- Kalliala, E. & Toikkanen T. 2012. Sosiaalinen media opetuksessa. Helsinki: Finn Lectura
- Kallio, J. 2016. Opettamisen vallankumous. Tallinna: Printon
- Kivimäki, J. & Koivu, M. 2012. Osallistava Pedagogiikka. Tampereen ammattikorkeakoulu. Ammatillinen opettajakorkeakoulu. Kehittämistehtävä. Luettu 4.12.2018. http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/40734/Kivimaki_Koivu.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Kiviniemi, K. 2007. Laadullinen tutkimus prosessina. Teoksessa Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) Ikkunoita tutkimusmetodeihin II. Jyväskylä: PS-kustannus, 70-85.
- Kumpulainen K., Krokfors L., Lipponen L., Tissari V., Hilppö J. & Rajala A. 2009. Oppimisen sillat. Kohti osallistavia oppimisympäristöjä. Helsinki: Yliopistopaino.
- Kuuskorpi, M. 2012. Tulevaisuuden fyysinen oppimisympäristö. Käyttäjälähtöinen muunneltava ja joustava opetustila. Turun yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Väitöskirja. Luettu 3.12.2018 <http://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/76724/vaitoskirja2012Kuuskorpi.pdf?sequence=1>
- Kylmä, J. & Juvakka, T. 2012. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edita.
- Laine, A., Salervo, P., Siven, T. & Välimäki, P. 2012. Opi ammattiin. 4. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017. Luettu 2.9.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170531>
- Leikas, P. 2018. Valmentajana yliopistossa? Yliopistohenkilökunnan käsityksiä valmennuksesta yliopiston opetus- ja ohjausmuotona. Kasvatustieteiden yksikkö. Pro gradu tutkielma. Luettu 23.9.2019. <https://trepo.tuni.fi/handle/10024/103825>
- Luukka, K. 2017. Vastavalmistuneiden lähihoitajien koulutuksenaikaiset merkitykselliset oppimiskokemukset vanhustyössä. Kuopion yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Väitöskirja. Luettu 15.10.2019. <https://core.ac.uk/download/pdf/15167393.pdf>
- Manninen, J., Burman, A., Koivunen, A., Kuittinen, E., Luukannel, S., Passi, S., & Särkkä, H. 2007. Oppimista tukevat ympäristöt. Johdatus oppimisympäristöajatteluun. Helsinki: Opetushallitus.

Mattila, K. 2012. Tekemällä ammatin oppimisen alkuun. Oulun seudun ammatti-
korkeakoulu. Sosiaali- ja terveysalan johtamisen – ja kehittämisen koulutusoh-
jelma. Opinnäytetyö. Luettu 4.12.2018. <http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/38967/kaija.mattila.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Moilanen, P. 1999. Piilevä tieto ja reflektio. Teoksessa Heikkinen, P. Moilanen,
& R. Huttunen. Siinä tutkija missä tekijä. Jyväskylä: Atena

Mäkitalo, E. & Wallinheimo, K. 2012. Virtuaaliset oppimisympäristöt. Helsinki:
Talentum

Niemi, H. & Multisilta, J. 2014. Rajaton luokkahuone. Jyväskylä: PS-kustannus

Opetushallitus. 2019. Sosiaalinen turvallisuus. Luettu 16.10.2019
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/sosiaalinen-turvallisuus>

Opetushallitus 2019. Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto. Tutkinnon osat. Lu-
ettu 25.11.2018. <https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/esitys/3689879/reformi/tutkinnonosat>

Opetushallitus. 2018. Reformin tuki-verkkosivusto. Luettu 27.11.2018.
<https://www.oph.fi/reformintuki>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018. Koulutussopimuksen toimintamalli. Luettu
7.5.2019 http://minedu.fi/documents/1410845/5677458/OKM_AMIS_koulutus-sopimuksen_malli_131117.jpg/3e9def49-b7f6-4371-aaa3-f5a58b8ce24a?t=1510920298389

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018. Henkilökohtaistaminen. Luettu 7.5.2019
<http://minedu.fi/documents/1410845/4297550/OKM+henkilökohtaistaminen+151217.pdf/67d8bf42-24ad-4b9e-9a83-910b32e7f01a/OKM+henkilökohtaistaminen+151217.pdf.pdf>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2018. Oppisopimuksen malli. Luettu 7.5.2019.
http://minedu.fi/documents/1410845/5677458/OKM_AMIS_oppisopimuksen_malli_131117.jpg/0abcd8e-4d31-4075-b475-ecac47aa6c49?t=1510920328805

Parpei, R. 2008. Business coaching itsesätelyn kehitysinterventiona. Työ-
psykologian ja johtamisen laboratorio. Helsingin teknillinen korkeakoulu. Väitös-
kirja.

Piispanen, M. 2008. Hyvä oppimisympäristö. Oppilaiden, vanhempien ja opetta-
jien hyvyyskäsitteiden kohtaaminen peruskoulussa. Jyväskylän yliopisto. Kasva-
tustieteiden tiedekunta. Kokkolan yliopistokeskus Chydenius. Väitöskirja. Luettu
3.12.2018 <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/39883/978-951-39-4871-9.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Polit, D.F. & Beck, C.T. 2012. Nursing Research. Generating and Assessing Ev-
idence for Nursing Practice. 9. painos. Philadelphia: Wolters Kluwer Health /
Lippincott Williams & Wilkin.

Rapatti, R. 2019. palveluvastaava. Haastattelu 25.10.2019. Haastattelijana Hartvik, N. Tampere.

Rauste-Von Wright, M., Von Wright, J. & Soini, T. 2003. Oppiminen ja koulutus. 9 uudistettu painos. Juva: WS Bookwell Oy.

Romiță, B. Lucua, E. 2014. Authentic Learning in Adult Education. Procedia - Social and Behavioral Sciences 142, 410 – 415. Luettu 3.9.2019
<https://core.ac.uk/download/pdf/82609261.pdf>

Ronkainen S., Pehkonen L., Lindblom-Ylänne S. & Paavilainen E. 2014. Tutkimuksen voimasanat. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Rule, A. 2006. The components of authentic learning. Journal of Authentic Learning, 3(1), 1– 10. Luettu 2.9.2019 https://dspace.sunyconnect.suny.edu/bitstream/handle/1951/35263/editorial_rule.pdf?sequence=1

Savander-Ranne, C. & Lindfors, J. 2013. Oppimisympäristö ja oppiminen. Teoksessa Savander-Ranne, C., Lindfors, J., Lankinen, P. & Lintula, L. (toim.) Kehittyvät oppimisympäristöt. Metropolia Ammattikorkeakoulun julkaisusarja. Taitotyöelämäkirjat 5, 14-19. https://www.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/Julkaisutoiminta/Julkaisusarjat/TAITO/PDF/METROPOLIA_Taito5_Kehittyvat_oppimisymparistot.pdf

Silas, R. koulutuspäällikkö. 2018. Haastattelu 23.10.2018. Haastattelija Hartvik, N. & Lindholm, E. Tampere

Silas, R. koulutuspäällikkö. 2019. Haastattelu 15.8.2019. Haastattelija Hartvik, N. & Lindholm, E. Tampere

Stenberg, K. 2011. Riittävän hyvä opettaja. Jyväskylä: PS-kustannus

Soini-Salomaa, K. 2014. Tekemällä oppiminen: tuumasta toimeen yhteisöllisin työkaluin. Futura 3/2014, 28-39. Luettu 21.11.2018 Vaatii käyttöoikeuden.
<http://elektra.helsinki.fi/se/f/0785-5494/33/3/tekemall.pdf>

Tammilehto, M. 2018. Ammatillisen koulutuksen ytimessä ovat opiskelijat ja heidän osaamisensa. Julkaisussa Opetus- ja kulttuuriministeriön artikkelit. Luettu 8.10.2019. https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/ammatillisen-koulutuksen-ytimessa-ovat-opiskelijat-ja-heidan-osaamisensa

Tampereen seudun ammattiopisto. 2018. Hyvinvointikeskus Tredun Helmi. Luettu 26.11.2018. <https://www.tredu.fi/tilaa-opiskelijatyota/tredun-helmi.html>

Tampereen seudun ammattiopisto. 2019. Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto. Luettu 12.1.2019. <https://www.tredu.fi/etsi-koulutusta/sosiaali-ja-terveysalan-perustutkinto.html>

Tapani, A. & Salonen, A. 2019. Myönteisten oppimiskokemusten tekijät ja uudistuva opettajuus ammatillisessa koulutuksessa. Ammattikasvatuksen aikakauskirja 21(2), 42-57.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2011. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 8. uudistettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 8. uudistettu laitos. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Vilka, H. 2015. Tutki ja kehitä.4. painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Virtanen, H. 2018. Tredun Helmi onkin oikea ammattiopetuksen helmi! – Hoidatpa sitten kuntoasi tai huolehdi ulkonäöstäsi, nämä monet palvelut saat meiltä. Julkaistu 3.5.2018. Luettu 27.11.2018. <https://www.tredu.fi/artikkelit/2018/8vz8j78EN.html>

Whitmore, J. 2002. Coaching for Performance. 3.painos. London: Nicholas BreLWY Publishing.

LIITTEET

Liite 1. Aikaisemmat tutkimukset taulukkona

Julkaisutiedot	Tutkimuksen tarkoitus	Aineisto ja menetelmät	Keskeiset tulokset
Kuuskorpi Marko 2012 Suomi	Minkälaisia tekijöitä ja merkityksiä oppilaat, opettajat, rehtorit sekä asiantuntijat korostavat laadukkaassa oppimisympäristössä	Laadullinen tapaustutkimus. fenomenologinen lähestymistapa. Simulaatioprosessimenetelmä	Hyödynnettävissä, koulun tila-, kaluste- ja laiteratkaisu suunniltaessa tai uudistettaessa. Opetustilojen kehittämis- ja suunnittelumalli tarjoaa tutkitusti toimivan tavan huomioida koulutilojen käyttäjien tarpeet.
Piispanen Maarika 2008 Suomi	Tarkoituksena oli selvittää oppilaiden, vanhempien ja opettajien hyvyyskäsitusten kohtaaminen	Kvalitatiivinen tapaustutkimus. Fenomenografinen tutkimusmetodologia. Hermeneuttinen lähestymistapa.	Oppimisympäristön kehittämisessä ja hyvän tavoittamisessa ytimeksi muodostuu turvallisuus. Oppilaat korostavat oppimisympäristön fyysisiä puitteita, vanhemmat perustavat hyvyyden lähinnä sen psykologisiin ja sosiaalisiin ilmenymisiin ja opettajat tarkastelevat oppimisympäristön hyvyttä pedagogisista lähtökohdista
Mattila Katja 2012 Suomi	Tekemällä ammatin oppimisen alkuun, Learning by doing	Osallistava toimintatutkimus. Refleктоiva arviointi.	Opinnäytetyö sisälsi kaksi tutkimusta opiskelijoihin liittyen. Ensimmäisessä tutkittiin 1.vuoden opiskelijoiden hakeutumisen motiiveja ammatilliseen koulutukseen. Sieltä nousivat tärkeiksi motivaation lähteiksi käytännön tekeminen. Toisessa toimintatutkimuksen osassa tehtiin interventio tekemällä oppimisen menetelmällä. Tuotoksena syntyi yhteistyössä henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa huoneentaulu ”yhteisillä pelisäännöillä parempaa arkea”.
Romița B. Lucia, Elena Marinam 2014, Romania	Tarkoituksena oli selvittää opetuskäytäntöjen luonnetta autenttisen oppimisen kehittämiseksi opettajan peruskoulutuksen aikana	Kvalitatiivinen tutkimus	On viisi tapaa, jolla autenttinen oppiminen voidaan toteuttaa. Ne liittyvät siihen miten tarjotaan opiskelijoille mahdollisuus reflektoida ja miten tarjotaan opiskelijoille ohjausta kriittisinä ajankohdina. Rohkaistaan oppilaita sanallistamaan tietonsa ja ajattelunsa. Opettajien on myös annettava opiskelijoille mahdollisuus käyttää tekniikkaa ja tarjottava mahdollisuuksia yhteistyöhön.

Rule, A. C. 2006. USA, New York	Tarkoituksena oli selvittää Mitä tarkoitetaan autenttisella oppimisella? Mitkä ovat autenttisen oppimisen elementit?	Kvalitatiivinen sisällön analyysi	Annetaan mahdollisuus reaaliaikaisen ongelmien ratkaisemiseen. Opiskelijaa osallistetaan osaksi asiantuntijoiden työskentelyä. Opiskelijalta voidaan vaatia tutkivaa otetta, jolloin ajattelun taidot ja metakognitiiviset taidot harjaantuvat. Opettaja voi ohjata oppijaa asiantuntijatiedon piiriin.
Adedokun, O. A., Parker, L. C., Henke, J. N., & Burgess, W. D, 2007	Minkälaiset ovat opiskelijoiden käsitykset 2000-luvun oppimisympäristöstä	Kvalitatiivinen tutkimus	On tärkeää sisällyttää opiskelijoiden käsityksiä oppimistilojen suunnitteluun
Pipsa Leikas, 2018	Valmentajana yliopistossa? Yliopistohenkilökunnan käsityksiä valmennuksesta opetus- ja ohjausmuotona.	Laadullinen taustatutkimus	Teoreettinen viitekehys muodostettiin opetuksen ja ohjauksen nykyisistä ideoista ja käytännöistä sekä valmennuksen käsitteestä, konteksteista ja menetelmistä.
Katri Luukka, 2007	Vastavalmistuneiden lähihoitajien koulutuksenaikaiset merkitykselliset oppimiskokemukset vanhustyössä	Tutkimusaineisto kerättiin teemahaastatteluilla. Tutkimuksessa sovellettiin deskriptiiviseen ja hermeneuttiseen fenomenologiaan perustuvaa aineistolähtöistä analyysimenetelmää.	Merkityksellisiä oppimiskokemuksia muodostui vanhustyön kohtaamisessa, osaamisen kehittämisessä ja tahtomisen suuntaamisessa lähihoitajakoulutuksen aikana.

Liite 2. Tutkimuksen tiedote haastateltaville opettajille

TIEDOTE

Hyvä opettaja!

Pyydämme teitä osallistumaan opinnäytetyöhömmе, jonka tarkoituksena on kartoittaa opettajien kokemuksia Hyvinvointikeskus Tredun Helmen toiminnasta. Lisäksi on tarkoitus kartoittaa mahdollisia toimintaa rajoittavia tai estäviä seikkoja ja kerätä ideoita toiminnan kehittämistä.

Osallistumisenne tähän opinnäytetyöhön on täysin vapaaehtoista. Voitte kieltäytyä osallistumasta tai keskeyttää osallistumisenne syytä ilmoittamatta milloin tahansa. Opinnäytetyöhön on myönnetty lupa *Tampereen kaupungilta ja Tampereen seudun ammattiopistolta*, joka toimii opinnäytetyön yhteistyötahona.

Opinnäytetyö toteutetaan teemahaastattelun avulla haastattelemalla opettajia ja palveluvastaavia. Tiedonantajiksi valitaan opettajat, joilla on kokemusta opetuksen toteuttamisesta Helmessä.

Haastatteluaineisto kerätään *tammi- maaliskuun 2019 aikana*. Teemahaastattelut tapahtuvat suunnitellusti *TREDU:n tiloissa*, jotta haastattelun edellyttämä rauha ja yksityisyys säilyvät. Haastattelut nauhoitetaan ja niistä tehdään muistiinpanoja. Opinnäytetyön valmistuttua aineisto hävitetään asianmukaisesti. (*Aineisto säilytetään salasanalla suojattuina tiedostoina, kirjallinen aineisto lukitussa tilassa.*)

Teiltä pyydetään kirjallinen suostumus opinnäytetyöhön osallistumisesta. Opinnäytetyön tulokset käsitellään luottamuksellisesti ja nimettöminä, opinnäytetyön raportista ei yksittäistä vastaajaa pysty tunnistamaan. Saatuja tuloksia käsitellään ja esitellään Helmessä syksyllä 2019. Valmis opinnäytetyö on luettavissa elektronisessa Theseus-tietokannassa.

Mikäli Teillä on kysyttävää tai haluatte lisätietoja opinnäytetyöstämme, vastaamme mielellämme.

Opinnäytetyön tekijät

Niina Hartvik

AmO fysioterapeutti

niina.hartvik(at)gmail.com

Erika Lindholm

AmO sairaanhoitaja

erikalindholm79(at)gmail.com

Sosiaali- ja terveysalan klinisen asiantuntijan koulutusohjelma, YAMK
Tampereen ammattikorkeakoulu

Liite 3. Suostumuslomake

SUOSTUMUS

Olen saanut sekä kirjallista että suullista tietoa opinnäytetyöstä, jonka tarkoituksena on kartoittaa opettajien kokemuksia Hyvinvointikeskus Tredun Helmen toiminnasta. Lisäksi on tarkoitus kartoittaa mahdollisia toimintaa rajoittavia tai estäviä seikkoja ja kerätä ideoita toiminnan kehittämiseksi.

Ymmärrän, että osallistuminen on vapaaehtoista ja että minulla on oikeus kieltäytyä siitä, milloin tahansa syytä ilmoittamatta. Ymmärrän myös, että kaikkia tietoja käsitellään luottamuksellisesti.

Tampereella ____ / ____ 2019

Suostun osallistumaan opinnäytetyöhön

_____
Allekirjoitus

_____
nimenselvennys

Suostumuksen vastaanottaja:

_____
Niina Hartvik

_____
Erika Lindholm

Liite 4. Teemahaastattelurunko

Haastateltavan taustatiedot:

Kuinka kauan olet työskennellyt opettajana?

Kuinka kauan olet ollut opettajana nykyisessä työpaikassa?

Kuinka paljon olet opettanut Tredun Helmessä?

Teema 1 - Helmessä opettaminen

Miten yleensä valmistaudut opetukseen, kun se toteutuu Tredun Helmessä?

Miten toteutat opetuksen?

Miten ohjaat opiskelijoita?

Miten arvioit opiskelijoiden osaamista?

Teema 2 - Kokemukset Helmessä toimimisessa

Miten sinä olet kokenut opettamisen Tredun Helmessä?

Millaisia hyviä tai ikäviä puolia siinä on?

Millaisiin tehtäviin työaikasi kuluu Tredun Helmessä ja minkälaista osaamista opettajalta vaaditaan?

Millaisista asioista toivoisit täydennyskoulutusta ajatellen Helmessä opettamista?

Teema 3 – Helmi oppimisympäristönä

Millaisena fyysisenä oppimisympäristönä näet Tredun Helmen?

Miten Tredun Helmi näyttyy sosiaalisena ja psyykkisenä ympäristönä?

Kerro kenen kanssa teet yhteistyötä Tredun Helmessä ja miten yhteistyö sujuu?

Lisäksi:

Onko sinulla kehittämis ehdotuksia Tredun Helmen käytöstä oppimisympäristönä?

Miten voisit omaa opetusta kehittää Tredun Helmessä?

Liite 5. Taulukot 1-2 opettajien kokemuksista

TAULUKKO 1 Opettajien kokemukset Helmestä oppimisympäristönä

Yläluokka	alaluokka	autenttinen esimerkki
Rakenteeltaan toimiva	Loistava, muuntautumiskykyinen, tilava, viehättävä, mutkaton, mahtavat puitteet	<i>"mutkaton ja viehättävä" "En ole noin hienossa tilassa saanut aikaisemmin työskennellä."</i>
	Monipuolinen, toimiva, mahtavat puitteet, intiimi, esteetön, esteettinen	<i>"osa voi olla siellä kuntosalilla ja osa voi hajaantua sinne lasten helmen puolelle" "Aina kun tulee näitä vieraita niin ylpeydellä voi tilaa esitellä."</i>
	Kunnostettu, saneerattu	<i>"Tilat on kunnostettu ja ne toimii."</i>
	Riittävä ja hieno tekniikka	<i>"Hieno äänentoistojärjestelmä mahdollistaa myös paljon asiakaryhmien kanssa"</i>
	Turvallinen	<i>"se on turvallistakin sillä tavalla, että siinä ollaan kaikki näköetäisyydellä"</i>
Käytettävyydeltään helppo ja yhteisöllinen	Kodikas, tarjoilumahdollisuus	<i>"siinä on kahvimahdollisuudet" "nyt siellä on tarvikkeita ja kodikkaammaksi tullu tekstiileillä"</i>
	Yhteisöllinen	<i>"siinä sitä läsnäoloa myöskin harjoitellaan ja sitä vuorovaikutusta vielä enemmän"</i>
	Helppo, rento	<i>"hyvä fiilis tukee myös oppimista, että ei pönötetä välittämättä tai maata luokissa vaan saa keinutella keinuoluissa"</i>
	Kohtaamispaikka	<i>"aito kohtaaminen asiakkaiden ja opiskelijoiden kesken" "keskustelua asiakkaiden kanssa ja vuorovaikutusta"</i>
Palkitseva	Antoisa, mielekäs	<i>"tapahtumia on ollu hirveen kivaa opettaa ja toteuttaa ja opiskelijat saa siitä tosi paljon" "Itse oon tykännyt siitä. Pieni ryhmä ja päästään aika syväsiinkin juttuihin." "Mä koen että se on hirveen palkitsevaa, ja näen että asiakkaat saavat paljon ja mä näen että opiskelijat saavat paljon"</i>
Ajoittain rauhaton	Levoton	<i>"tuplabuukkauksen vuoksi piti kolistella ja siirtää pöytiä pois ja se teki siitä semmosen levottoman"</i>

		<i>"jos siellä on yhtä aikaa eri tapah- tumuksia niin sitten se voi olla vähän levottomampi"</i>
	Meluisa, Kaiku	<i>"Akustisesti aika mahdoton tila ja sille pitäis jotain tehdä." "Huo- nosti kuulevilla voi olla haastavaa kuulla." "ilmastointilaitteet humi- see välillä"</i>
	Pelottava ja haastava	<i>"helmi oppimisympäristönä on pelottava, koska on niin erilai- nen" "koen, että se on ehkä opet- tajalle vaativampi"</i>
Viileä	Lämpötila talvella kylmä	<i>"ehkä talvella voisi olla lämpöi- sempi"</i>
Hyvä sijainti	keskeinen sijainti, esteetön kulku	<i>"sijainti loistava"</i>
Opetusvälineiden lo- gistiikka haastavaa	Opetusvälineiden saatavuus haas- teellista, tarvikkeiden saatavuus	<i>"välineet ovat ajoittain hankalasti saatavilla tai ne pitää kuljettaa sinne"</i>

TAULUKKO 2: Opettajien kokemus siitä, mitä opettaminen on Helmessä.

Yläluokka	Alaluokka	Autenttinen esimerkki
Edellyttää erilaista etu- käteissuunnittelua	Henkistä valmistautumista.	<i>"pitää suunnitella, valmistau- tua henkisesti, miettiä taus- talle plan B" "pitää kommuni- koida ja tavoittaa ihmiset ja saada tarvittavat tiedot ajoissa, että sitten pystytään opiskelijoiden kanssa suunnit- telemaan"</i>
	Opiskelijat osallistetaan suunnitte- luun	<i>"pitää valmistella hirveen pal- jon enemmän opiskelijoiden kanssa, yhdessä tehdään" "me joudutaan miettiä, mitkä on tavoitteet sekä meille, että mitkä on tavoitteet asiakkait- ten suhteen"</i>
	Opetussuunnitelmalähtöisyys	<i>"Opetuksen lähtökohtana on lähihoitajan ammattitaitovaa- timukset ja niiden tunteminen" "Kasvussa ja hytossa on se vuorovaikutus ja toimintakyky on myös isossa roolissa. Am- mattitaitokriteerejä kun katsoo niin 95 % niistä pystyy jo näyt- tämään helmessä."</i>
Pedagoginen lähesty- mistapa	Tekemällä oppiminen (learning by doing) aidoissa asiakastilanteissa	<i>"Tekemällä oppimista nimen- omaan. Huomattavastihan enemmän sä opit itse teke- mällä kuin tunnilla istumalla."</i>

		<i>Alalle hakeutuu ihmisiä jotka ovat käytännön läheisiä eli oppi menee tekemällä paremmin perille."</i>
Valmentava opettajuus	Itseohjautuvuuden tukeminen	<i>"ohjaa ja älä tee, neuvo ja älä tee"</i>
	kyky olla oppimisen ohjaaja	<i>"Havainnoida opiskelijoiden toimintaa ja ohjata opiskelijoita" "opettajan tehtävä on saada porukka innostumaan ja osallistumaan"</i>
	Kykyä luottaa opiskelijoihin	<i>"Teen itseni tarpeettomaksi, kyky olla hiljaa" "kykenee luottamaan opiskelijoihin"</i>
	vuorovaikutus opiskelijoiden kanssa	<i>"Opiskelijoilla on matala kynnyks ottaa puheeksi ja kysyä neuvoo, mutta toisaalta taas uskotaan mitä sanotaan ja pitää tehdä."</i>
	Erialaisten opiskelijoiden huomiointi	<i>"se tehtävä pitää olla sen mukainen, että ei liian vaativa ja sitten taas kokeneemmat nii heille voi laittaa vähän enemmän"</i> <i>"Toiset tarvitsee enemmän ohjaamista, toiset vähemmän. Toiset osaa kysyä ja toiset on aika ujoja ja ei uskalla kysyä mitään."</i>
	Opettaja tasavertainen opiskelijoiden kanssa	<i>"opettaja on opiskelijan rinnalla kulkija"</i>
Reflektio	Opiskelijan ohjaaminen oman toiminnan pohdintaan	<i>"käydään ryhmänä mitä ollaan tehty ja vähä sitä prosessia läpille" "jälkeenpäin keskustellen nii saa käsityksen, et mitä se opiskelija on siinä oppinut"</i>
Oppimista tukeva arviointi	Prosessin ja suorituksen arviointi	<i>"arvioijalla täytyy itsellä olla ammattitaito, johon peilata, että osaa asiakastyötä arvioida" "tässä näkee sen kokonaisuuden, suunnittelun, toteutuksen ja sitten vielä, kun arvioidaan"</i>
	Asiakkaan kohtaamisen arviointi	<i>"katon kellä on tosi luontevaa ja kellä synkkaa ja voihan siitä antaa palautetta sitten"</i>
	Opiskelijan aktiivisuuden arviointi	<i>"jos ei osallistu niin ei pääse läpi, mä en anna suoritusmerkintää tästä kokonaisuudesta, eikä pääse näyttöön" "pystyin arvioimaan miten he osallistui siihen prosessiin"</i>

	Itselle vieraiden opiskelijoiden arviointi on vaikeaa	<i>“ongelmallista on välillä, että kun mennään toteuttaa vaan yks juttu ja sit sulla ei oo enempää tunteja niitten opiskelijoitten kanssa niin sit se arviointi on hankalaa, koska se pitäis saada purkaa sitten vielä” “Arvioijalla täytyy itsellä olla ammattitaito, johon peilata, että voi asiakastyötä arvioida”</i>
	Suorituksen arviointi	<i>” Se että mä oon luokkahuoneessa niin siellä on niitä aktiivisempia opiskelijoita niin sitten saattaakin olla niin että ne hiljaisemmat ovat hyviä niissä asiakastilanteissa ja taas toistepäin.”</i>
	Helmessä voi järjestää myös tutkinonosien näyttöjä	<i>” Yhdessä projektissa käytiin ihmisten kodeissa, niin hyvin vois HYTO-jaksossa osoittaa näytön sekä Helmessä oikeiden asiakkaiden kanssa että käydä ihmisten kodeissa” “Ollaan saatu pitää oppilaitosnäyttö. Meillä on tullut oikeita asiakkaita. Pystyy näyttöjä toteuttamaan hyvin.”</i>
Opettajalta vaadittavat ominaisuudet	Valmiutta osallistua itse käytännön työhön	<i>”Ikään kuin opettaja itsekin olisi työssä oppimassa” “Opettajallekin työskentelyä aidoissa asiakastilanteissa”</i>
	Organisointitaitoja	<i>”Taustatyötä on paljon, joka vaatii työtä, että saadaan ei palaset lokahtamaan yhteen ja tilaisuus onnistumaan.” “ Minun pitää samalla hoitaa ne meidän asiakkaat ja samalla katsoa että opiskelijoilla on kaikki ok.”</i>
	Asiakasryhmän tuntemista	<i>“On kuntosaliryhmää ja pikkujoulua ja kehitysvammaisten virkistystoimintaa, omaishoitajien hemmottelujuttuja” “Että tietää sitten sen asiakasryhmän ja ne oppilaat, että miten saat ne sopiin keskenään”</i>
	Vuorovaikutus asiakkaan kanssa	<i>“Lähetän ensin sähköpostia, että kiinnostaisiko yhteistyö” “mikä voisi olla mieleinen ja sit kun nähdään, niin sitten heiltä kysytään enemmän”</i>
	Kykyä kannustaa	<i>“Opettajan tehtävä on saada se porukka sinne, niinku tulemaan ja innostumaan” “se on kuitenkin semmonen tietynlainen projekti”</i>

	Epävarmuuden sietäminen	<i>"Tietää sen, että aina joku puuttuu" "aina on joku hoitamatta kuitenkin"</i>
Yhteistyö tärkeää	Yhteistyö palveluvastaavien kanssa, yhteistyö muiden Helmessä toimivien kanssa	<i>"Jos tulee uusi asiakasryhmä ja siihen tarvitaan opettaja ja opiskelija, palveluvastaava toimii linkkinä uuden toiminnan käynnistämiseen."</i> <i>"tää on iso talo ja me sovitellaan yleensä montaa asiaa yhteen: onko meillä tila, onko meillä ryhmä, kenties palvelut kolmelta eri toimialalta."</i>
Muutokset hidastavat toiminnan säännöllistämistä	Reformin ja vuosityöajan myötä toiminta meni sekavammaksi	<i>Me ollaan jo esityksiä tehty, mutta kun tää on tämän reformin myötä vähän sekoittunut niin se ei ole vielä lähtenyt niin että se olisi säännöllistä."</i>
Yhteisopettajuutta kaivataan	Koetaan että opettajapari olisi tarpeen	<i>"Yhteisopettajuus tarpeen."</i>
Suunnittelemattomuus hankaloittaa opetuksen järjestämistä ja toteuttamista	Lukujärjestyksen epäselvyys vaikeuttaa opettajien työtä.	<i>"Opetustuntien ajoittaminen lukujärjestykseen ei toimi suunnitelmallisesti."</i> <i>"ei voi niinku ennakoida, jos ne ei tuu tarpeeks ajoissa" "eihän me voida (suunnitella asiakasprojekteja) ku me ei tiedetä montako opiskelijaa tulee" "Lukujärjestystyö pitää saada kuntoon ennen kun Helmen toimintaa pystytään säännöllisesti toteuttamaan."</i>

Liite 6. Taulukko 3 opettajien kokemukset ja kehittämisideat

TAULUKKO 3 Opettajien ajatuksia ja ideoita Tredun Helmen toiminnan kehittämiseksi

Yläluokka	Alaluokka	Autenttiset esimerkit
Lähihoitajaopintojen eri tutkinnonosat jalkauteetaan Helmen oppimisympäristöön	Opetus säännöllistä tiettyssä tutkinnonosassa tiettyillä teemoilla	<p>”Mun mielestä lukkarit täytyis tehdä niin ajoissa että valmiiksi että Helmen toiminta olisi valmiiksi korvamerkitty ja se menisi samalla syklillä. Silloinhan sinne sain niin kuin ne yhteistyökumppanit aina sitoutuun tietyllä, viikoilla, päiville ja kellonajalle ja silloin se olisi sovittu mitä tehdään KAS-VUssa, mitä tehdään HYTOssa ja mitä tehdään kussakin osaamisalassa.”</p> <p>”tulisi tiettyssä tutkinnonosassa tietty sisältö Helmessä. Koska se että valmistautuu tämmösiin yksittäisiin juttuihin, niin vaatii tosi paljon opettajalta. Kun haalii asiakkaita, valmistelee tilannetta ja tarkistaa tiloja ja vakuutukset, valmistelee opiskelijoita.”</p> <p>”Helmessä opetusta voisi järjestää pitkin lähihoitajaopintoja, ohjausvastuun lisääntyessä osaamisen lisääntyessä.”</p>
	Johdonmukaisuus	Ikään kuin sä joudut aina tekee sen uudetaan. Jos se olisi säännöllistä, johdonmukaista ja tulisi tiettyssä tutkinnonosassa tiettyillä teemoilla.
Helmen toiminnan organisointia kehitetään	Lukujärjestystyö, selkeä malli	<p>”Opettajat ja opiskelijat pitäisi olla suunniteltu Helmeen ja sitten voidaan kutsua asiakkaita.” ”Vaatii että on ensin riittävästi kontaktiopetusta ja aikataulutusta järkevää.”</p> <p>”et jos meillä syksyllä on Helmen juttu, niin ollaan jo keväällä sovittu ketä sinne tulee”</p> <p>”pitää ruveta ite järjestämään tätä, sit se pitää saada lukkariin ja saada se pysymään siinä lukkarissa oikeana aikana ja oikea tila pitäisi olla” ”Jos on mahdollista että lukujärjestyksessä suoraan laitetaan tänne esimerkiksi tunnit ja me tiedetään että tuossa on tuon ryhmän tunnit ja opetus niin me voitais sopia siihen asiakasryhmä.” ”olisi tietyt palikat joita puitteissa voisi toimin ja sopia asiakasryhmiä. Projektipäivä voisi olla sama mutta asiakkaat voisivat vaihtua opiskelijaryhmän valmiuksien mukaan.” ”Joo, mutta kun tietää että tää on tällä hetkellä (hieman turhaantuen) haasteellista tää lukkarin teko. Tää on niin suuri palapeli, että kuka sen niin kuin suunnittelee. Sitä se vaatisi.”</p>

	Resursseja tarpeeksi opetustyöhön ja toiminnan kehittämiseen Helmessä	<p><i>“opettajan näkökulmasta, kun opiskelijat pitää valmistelle, perehdyttää ja opiskelijoiden pitää suunnitella toiminta mitä he ohjaavat, että siinä tarvii olla resursseja ja aikataulutus.”</i></p> <p><i>” resursseja tarvitaan tarpeeksi, koska toiminnan järjestäminen ja suunnittelu vievät aikaa. Resursseja tarvitaan tiimityöhön ja yhteisiin palavereihin esimerkiksi sparraukseen yhdessä.”</i></p> <p><i>” Kun me ollaan niin erillisiä ja tää on valtava puulaaki. Yhteistyötä on vaikea saada vahingossa aikaiseksi, että pitäis resurssoida ja oikeesti tehdä työtä yhdessä.”</i></p>
	Suunnitelmallisuus	<p><i>“Helmessä opetuksen järjestämisestä ollaan kiinnostuneita, mutta opetuksen järjestämiseen kaivataan selkeyttä.”</i></p> <p><i>“samaa porukkaa opettaa niinku miljoona opettajaa, nii jos mä vien ne Helmeen niin se seuraava opettaja ei voi hyödyntää niitä, ku ei se tiedä mitä siellä on tapahtunu”</i></p> <p><i>”Tämmönen tila ei saisi olla yhtään tyhjillään vaan sitä pitäisi pystyä hyödyntämään paremmin”</i> <i>“Nykyisellä systeemillä meidän työskentely on ihan mahdotonta. Mulla voi olla vaikka seitsemäntuntia opetusta ja se kaikki on samalle päivällä laitettu, niin se ei mahdollista sitä että vois kutsua asiakkaita, kun ne kaikki tunnit on samalle päivälle.”</i></p>
	Toistuvuus, säännöllisyys	<p><i>”Mutta jos on projektityyppinen niin se ei pitkässä juoksussa toimi vaan se uuvuttaa pitkässä juoksussa niin yhteistyökumppanit kuin opettajankin”</i></p> <p><i>”Jos sanottais, että sulla on torstaisin 10-12 opetus aina keskiviikkoisin, tämmönen ryhmä tulee sinne ja tämä teema.” jos sulle vaan sanotaan, että alappas kehitetään, niin se on niin iso ja moniulotteinen juttu.”</i> <i>“tärkeää, että se olisi tosi selkeä systeemi. Hankala asia, jos joutuu aina so-pii ja selvittää niin se on tosi työlästä.”</i></p>
	Helmen käytön laajentaminen	<p><i>“Siinä on se lasten hoidon toiminta, ihan hyvin pystyis järkkäämään esimerkiksi vanhemmille samaan jotain”</i></p> <p><i>“sisäpihaa pystyis hyödyntään vielä paremmin, joku liikunta siihen tai jotkut markkinat järjestää siin.”</i> <i>”toimintaehdotus olisi myös että lapset ja vanukset saataisiin yhteen ja yhteiseen toimintaan. Tätä ei olla ehditty vielä kokeilemaan mutta se olisi myös hienoa yhteistyötä. Opiskelijat, lapset ja vanukset yhdessä. Kaikilla lapsilla ei ole isovanhempia tai tosinpäin lapsenlapsia.</i></p>

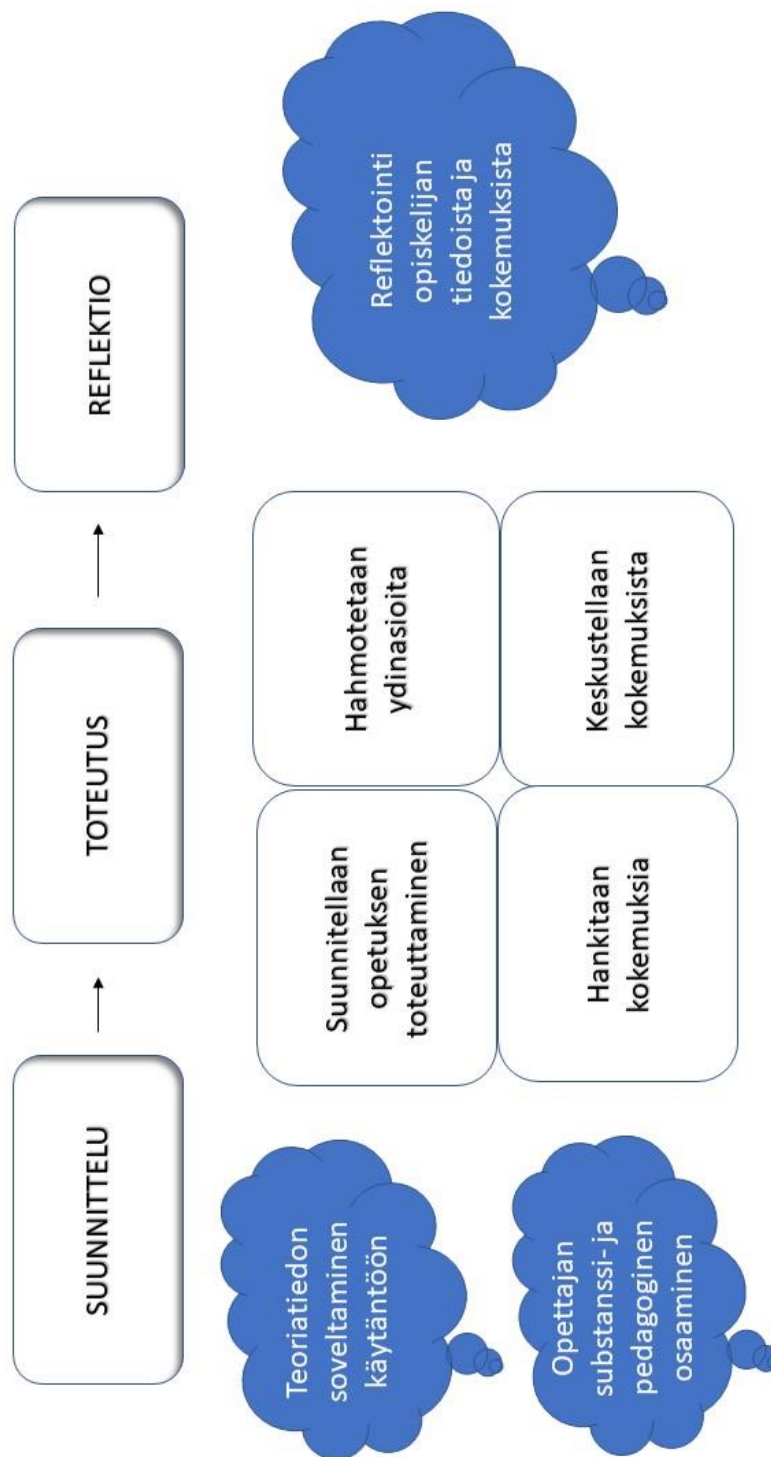
	Tasapuolisuus resurssien jakamisessa	<p><i>"sitten on niitä opettajia, jotka luulevat, että vain jotkut opettajat saavat siellä tehdä töitä. Epäselvyys, kuka saa siellä työskennellä."</i></p> <p><i>"Koottais toiminnasta innostuneet opettajat yhteen ja mietitään yhdessä toiminnan kehittämistä."</i></p> <p><i>"Selkeästi ilmi kaikille, että ehdottomasti kaikki vaan mukaan ja kaikki saa tulla silloin toimimaan."</i></p>
	Perehdytystä opettajille Helmen tekniikan (äänentoisto) käyttöön tarvitaan	<p><i>"Kuva ja ääni ei välillä toimi ja kun tuli tauko niin kuva jäi jumiin ja emme saaneet toimimaan eli se tekniikka ei sitten pelaa. Tosi hankala se tilanne sitten."</i></p> <p><i>"Sitten siellä on kalliit äänentoistojärjestelmät ja niitä ei kukaan osaa käyttää. Tekniikka on."</i></p>
	Tarjottavien palveluiden selkeyttäminen (asiakasmaksut ja palvelun laadun kohtaaminen)	<p><i>"Täytyy myös olla iloinen siitä, että saadaan asiakkaita, jotka tulee mahdollistamaan sen opiskelijoiden ohjaamisen, että ei voida pyytää rahaa, jos opiskelijat on opintojen alkuvaiheessa ja harjoittelevat suomen kielen taitoa tai ohjaamista ensimmäistä kertaa. On selkeä eri osaamisalan ja juuri opinnot aloittavan välillä."</i></p> <p><i>"Asiakkaan kohtaamisesta ei kauheesti voi rahaa ottaa kun miettii päiväkotiryhmiäkin. Päinvastoin tarjotaan mehua ja keksejä, että ne tulisivat toistekin. Toisenkin vuoden opiskelijat ovat vielä niin teinejä ja vielä eri juttu kun on aikuisopiskelijoita."</i></p>
Vuorovaikutteista toimintaa toivotaan lisää	Yhteisopettajuus	<p><i>"myöskin syvällisen oppimisen kannalta, olisi tärkeää, että olisi opettajapari. Jos se vaan olisi mahdollista yhdistää. Silloin voitais tehdä eri pisteitä ja jatkuvuus on turvatumpaan ja haavoittuvuus."</i></p> <p><i>"Ehkä varmaan se, että kun ryhmät on isot niin sinne ei millään pysty ottamaan niin isoja porukoita jos oot yksin eli tulee tilat ja turvallisuus vastaan. Pitäis olla toinen opettaja, että pystyis jakamaan ryhmän."</i></p> <p><i>"Jos sä olet yksin opettajana niin silloin on hankalaa, kun ryhmä pitää kuitenkin jakaa moneen eri osiin niin et voi olla menossa paikassa yhtä aikaa. Yhteisopettajuutta pitäisi olla. Olen ollut sekä yksin että yhdessä toisen opettajan kanssa ja ehdottomasta koen että kaksi pitäisi olla toteuttamassa. Parityöskentely avainjuttu."</i></p>
	Yhteistyö Helmessä toimivien kesken	<p><i>"Positiivist boogia ja hyvää henkiä. Isossa-kin talossa voi välillä olla selviytymistä ja</i></p>

		<p>yksin tekemistä. Kun tehdään tiiminä niin resurssit tuodaan yhteen ja saadaan yhdessä tekemisestä hyvää fiilistä ja tsemppiä. Se vie asioita eteenpäin. olen itse hyvin tiimihenkinen.” “voisin mielellään Tredun Helmen aktiivisten toimijoiden kanssa kokoontua yhteen” “Yhteistyö palveluvastaavien kanssa on tärkeää opetuksen järjestämisessä Helmessä.”</p> <p>“Tämän talven aikana olen ajatellut että meillä on ne tietyt ryhmän ja tietyt opettajat jotka tekevät sitä enemmän. He ovat siitä ehkä innostuneita ja toiminnan kehittämisen kannaltakaan ei välttämättä oo tavoitteellista, että aina uudet tyypit tekee.” “Sillä jos samat innostuneet ihmiset saavat kehittää, niin me saadaan kehitettyä asioita. Nyt meillä on jo sitä kokemusperäistä tietoa kertynyt ja sillä porukalla voitais palaveerata enemmän.”</p>
	Yhteistyö eri toimijoiden kanssa	<p>“Sitten vois hyödyntää yhteistyökumppaneita ja aina tietyssä kohtaa tulisi tietyt yhteistyökumppanin ihmiset ja toisessa kohtaa toisen ja tietty sisältö.”</p> <p>“Vois käyttää kolmannen sektorin toimijoita ja TAMK in kanssa vois tehdä yhteistyötä, myös TAKK:in.” “Yhteistyötä lisää eri toimijoiden kanssa, esimerkiksi kolmassektori ja toiset oppilaitokset.”</p>
	Eri koulutus- ja osaamisalojen yhteistyön kehittämisen Tredun Helmen toiminnassa	<p>“eri koulutus- ja osaamisalat voisivat tehdä yhteistyössä erilaisia tapahtumia enemmän”</p>
Markkinointia tehostetaan	Markkinointiin halutaan panostaa	<p>“Markkinointi kankeaa ja haasteellista, koska iso organisaatio, jossa erillinen viestintäpuoli.”</p> <p>“Markkinointia pitäisi lisätä, jotta saadaan lisää asiakkaita.”</p>
Osaamisalojen esittely opiskelijoille Helmessä	Helmen hyödyntäminen aloittaville opiskelijoille eri osaamisaloihin tutustumiseksi.	<p>“nyt kun ihan ekavuotisten opiskelijoitten kanssa toteutetaan, niin se on varmaa aika fiksuakin juttu, että sit se kynnyksellä tehdä niitä asioita madaltuu” “vanhustyöhän ei oikein vedä niin, jos ensimmäisen luokan opiskelijat jo tapais niitä ja ohjaisivat, kohtais. Niin ne ei pitäis sitä niin.” “Täähän on oiva paikka markkinoida koulutuksia joita meillä on”. “Yrittäjyyttähan myös mietitään niin sekin onnistuu täällä harjoitella.”</p>

Opettajien täydennyskoulutustarve	Sparrausta	<i>“vois olla ihan semmonen vertaisjuttu vaikka opettajien kesken, et mitä siellä on tehty” “voitais jakaa niitä asioita millä kaikella tavalla on hyödynnetty”</i>
	Kuntosalilaitteiden käyttökoulutus	<i>“ois hyvä jos osaisin ohjata tuolla salilla” “kuntosaliohjauksessa, kyllähän siinä tarvii olla kokemusta ja osata ne laitteiden käyttö”</i>
	Projektiosaamista	<i>“ehkä projektien hallintaa, projektin vetämistä, ehkä niinku sen tyylistä</i>
	Opetusmenetelmien hallinta	<i>“tutustuminen erilaisiin opetusmenetelmiin” “ilman muuta erilaisia opetusmenetelmiä ja työkaluja”</i>
	Kommunikointimenetelmät	<i>“Asiakkaat kommunikoi eri tavalla” “joku puhuu vähemmän ja joku kuvia käyttää”</i>
	Lisäkoulutukseen ei ole tarvetta	<i>“ei oikeastaan semmosia koulutustarpeita tuu mieleen” ” En mä usko että varsinaista täydennyskoulutusta, mutta toiset opettajat on arempia kuin toiset ja vois olla järkevää että olisi työparina sellaisen opettajan kanssa”</i>

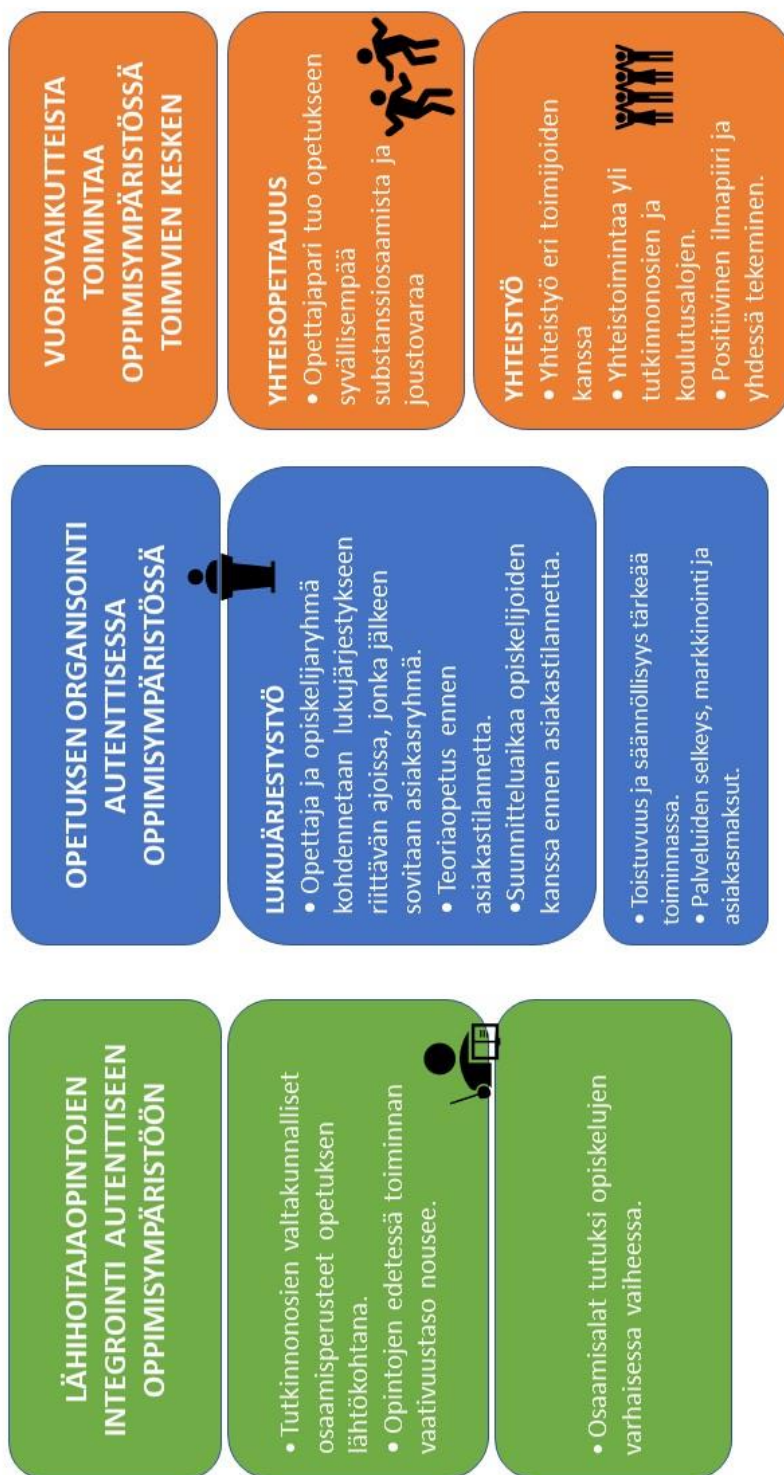
Liite 7. Opettaminen autenttiossa ympäristössä

TEKEMÄLLÄ OPPIMINEN JA TOIMINNAN REFLEKTIO

Liite 8. Opetuksen järjestäminen autenttisessa oppimisympäristössä

Liite 9. Lähihoitajaopiskelijoiden ohjaama toiminta ikäihmisille

Lähihoitajaopiskelijoiden ohjaama ikäihmisten toiminta

- yhteistyötä ja yhteisopettajuutta yli tutkinnonosien.

- KASVU= Kasvun ja osallisuuden edistäminen
- HYTO = Hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen
- KOTO = Kotihoidossa toimiminen

